راتلونکی حکومت باید له وسلنو ملاتړ ته دوام ورکړي

حفاظت روز جهانی حفاظت از محیط زیست

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی می باشد

ص ۱

د افغانستان په اړه د ناټو او ایساف له غونډې څخه ...

... سروې، څېړنې او ...

... اړه رپوټ رد وو

Ketabton.com

... صمیمیت انتخاباتی تلاش نماید

ketabton.com - The Digital Library

راتلونکی حکومت باید له رسنیو ملاتړ ته دوام ورکړي

زلمی . س

سرمقاله

په مهم او تاریخي پړاو کې د رسنیو رول

د افغانستان په اړه د ناټو او ایساف له غونډې څخه د رغنده پرېکړو په هیله

قرار شینواري

بمناسبت روز جهانی حفاظت از محیط زیست

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی می باشد

عزیزی

د خوندي او سالم چاپېریال برابرول ډېر اړین دي

ketabton.com - The Digital Library

روغتیا او ژوند

د امیدواره کېدو په اړه د حقوقي پوهاوي اړتیا

د ولادي فیستولا د له منځه وړلو نړیوالې ورځ ونمانځل شوه په هغې غونډه کې چې له همدې امله دعامې روغتیا په وزارت د

د ښځو د پوهاوي کچه لوړه کړو هره امیدواره ښځه باید د ماشوم د زیږون په وخت کې روغتیاپال ته لاسرسي ولري.

د ملالی په روغتون کې د فیستولا د درملنې د لومړي ملي مرکز ملاتړ کوي چې د ملګرو ملتو سازمان د وګړو صندوق طبي

دعامې روغتیا وزیره ډاکتره ثریا دلیل غونډې ته د وینا پر مهال

ملالی زیږنتون او د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق له خوا جوړه شوې وه؛ د عامې روغتیا وزیرې ډاکترې ثریا دلیل خبرې وکړې او ویې ویل فیستولا یوازې یوه روغتیایي ستونزه نه ده، بلکې ټولنیز، اقتصادي او فرهنګي اړخونه هم لري چې زیاتره بېوزلې او بېسواده ښځې اغیزمنې کوي په همدې مقصد دې ته اړتیا ده چې د روغتیا او د امیدواره کېدو د حقوقو په باب

وقایه هغه وخت امکان لري چې ښځې د امیدوارۍ له وخت څخه د ماشوم تر زیږون پورې د قابلې له خوا په ولادي څارنو او د کورنۍ د تنظیم په میتودونو لاسرسی ولري او د زیږونونو ترمنځ واټن باید په پام کې ونیول شي دې وویل د عامې روغتیا وزارت د امیدوارۍ د روغتیا ریاست او د ملګرو ملتو سازمان د وګړو صندوق له ۲۰۰۷ کال څخه راپه دې خوا

تجهیزات د دغه روغتون په واک کې ورکړي دي دغه راز د دغه روغتون کارکوونکي د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق په ملاتړ د فیستولا د عملیاتو په برخه کې روزل شوي دي د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق رییس ډاکتر ایټ رابرتس وویل چې د ملالی روغتون د فیستولا د ناروغۍ د له منځه وړلو د پراخ پروګرام بو سټ دی، چې مورد عامې روغتیا وزارت په همکارۍ

هغه په افغانستان کې پرمخ وړو د تېرو پنځو کلونو په بهیر کې پر ولادي فیستولا ناروغۍ اخته څه د پاسه څلور سوه ښځه دیرش له ناروغان په ملالی زیږنتون کې تداوي شوي دي په ۲۰۱۰ کال کې د ملګرو ملتو د سازمان د وګړو صندوق په دې باب د درسي نصاب په رامنځته کولو کې هم مرسته کړې ده په تېرو څلورو کلونو کې د ملالی روغتون ډاکترانو او روغتیا پالانو په منظم ډول روزنیز پروګرامونه جوړ کړي دي د دغه پروګرام درسانې پیاوړتیا په مقصد د ملګرو ملتو د سازمان د وګړو صندوق او دعامې روغتیا وزارت په پام کې لري چې له درملنې وروسته ناروغان د ټولنیز د بیا ادغام او د هغو د ځواکمن کولو لپاره هر اړخیز پروګرام تطبیق کړي چې له دغو ناروغانو سره مرسته وشي د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق د ۲۰۱۱ کال د سروې له مخې له هرو زرو ښځو څخه څلورنیم یې د ولادي فیستولا په ناروغۍ اخته شوي وي

باختر

د وینې ورکولو ګټې

دا مشاهده شویده چې د وینې د اوسپنې د مقدار د زیاتېدو په نتیجه کې د زړه په امراضو د اخته کېدو چانس ډېرېږي، ځکه چې وسپنه د کولیسترول د ارجاع کولو په عمل کې مهم رول لري چې دغه په خپل وار سره د زړه د شریانونو لپاره تاواني او د زړه د امراضو سبب ګرځي، پدې اساس په منظمه توګه سره وینه ورکول خصوصاً په نارینه وو کې د زړه په حمله کې ډېرې چندنه کمښت راولي.

د تازه وینې او نوې سره کرویاتو په تولید کې چټکیا په بدن کې د سره کرویاتو په مقدار کې د وینې ورکولو په نتیجه کې کمښت رامنځ ته کېږي چې ددې د سمدستي جبران لپاره د هډوکو ماغزه هڅول کېږي چې تر څو تازه وینه تولید کړي او بدن ته تازه وینه ورسېږي.

د هیموکرومیتوزس د ناروغۍ سره مجادله هیموکرومیتوزس یوه جنتیکي ناروغي ده، پدې ناروغۍ کې د اوسپنې د میتابولیزم یا مصرف غیر نارمل وي او د بدن په انساجو کې د اوسپنې د ذخیره کېدو سبب کېږي چې دغه حالت د بدن و غړو ته زیان رسوي؛ دغې اشخاص خپل دوینې د اوسپنې د مقدار د ټیټ ساتلو لپاره هم کولی شي چې وینه ورکړي، د داسې اشخاصو وینه، وینه اخستونکو اشخاصو ته کوم ضرر نه رسوي ځکه چې دا یوه جنتیکي [illegible] چې په هرو ۳۰۰-۴۰۰ کالو کې یو کس پدې ناروغۍ اخته دی او د امریکا د سره صلیب خدماتو دغې کسان د محفوظ وینه ورکوونکو په حیث ملي دي

په بدن کې د خوړو د انرژي سوځیدو څوک کولی شي چې خپل ځان د مناسب پرهیز او یا په منظمه توګه د وینې ورکولو له لارې روغ او تندرست وساتي، د یو یونټ (۴۵۰ ملي لیتره) وینه ورکولو سره د وینه ورکوونکو په بدن کې ۶۵۰ کالوري انرژي سوځي په پاخه عمر لرونکو خلکو کې د پیاوړتوب احساس په ډېرو انټرنیټي پاڼو کې دا ذکر شوي مګر ثبیت شوي ندي چې پاخه عمر لرونکي کسان د وینې په ورکولو سره د پیاوړتوب او تازه ګۍ احساس کوي، دا زما د ژوندون خانګړې تجربه ده چې هر کله زه وینه ورکړم زه د ډېرې مودې لپاره د تازګي احساس کوم او ځنې زه فکر کوم چې زه هیڅ ډول پرېشانی نلرم. په منظمه توګه وینه ورکول په سرطانونو باندې د اخته کېدو خطر کمېږي او همدارنګه په وینه کې د آزاد راډیکلونو برقي چارجونه سطح ټیټېږي. وینه ورکول د مذهب له نقطه نظره. ټول ادیان په ترڅا کې د نورو پر ژوند ژغورلو باندې ټاکید کوي چې زه دلته د اسلام د سپیڅلي دین پر اساس څو ټکو ته اشاره کوم: الله سبحانه و تعالی فرمایي:

۳۲. او څوک چې یو انسان له مرګه وژغوري لکه چې ټولو خلکو ته یې ژوند ورکړ (المایده)

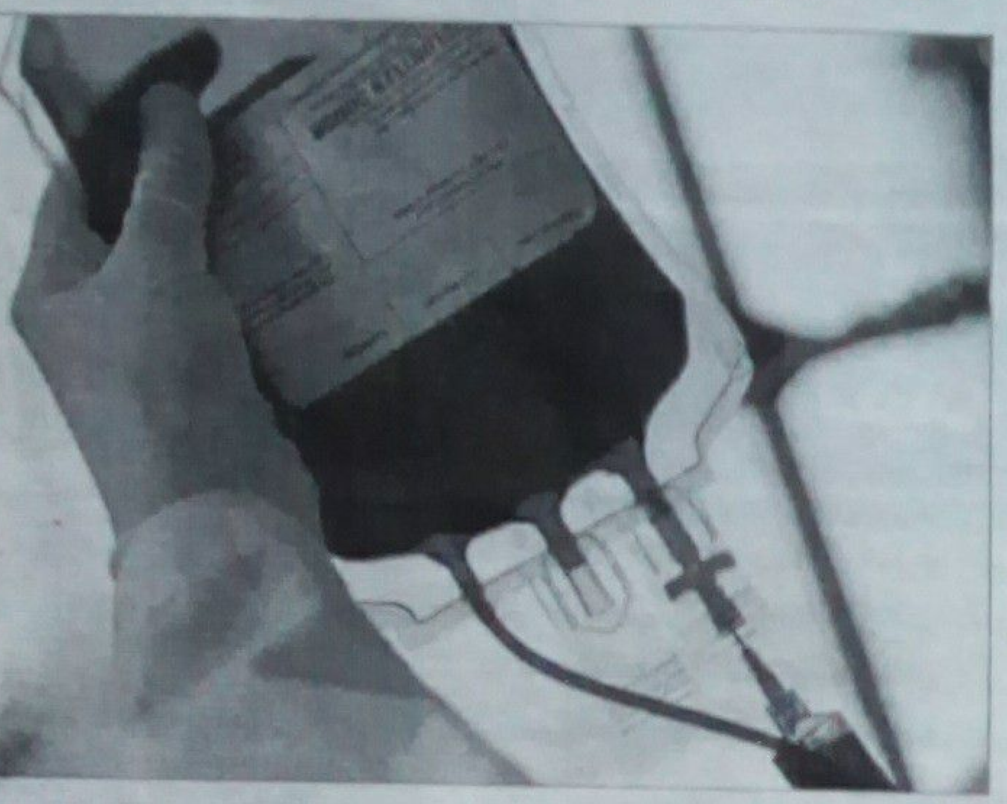

حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي: هغه څوک چې یو مومن ته د پرېشانۍ څخه نجات ورکړي نو الله تعالی به هغه د قیامت په ورځ د یوې لویې پرېشانۍ څخه نجات ورکړي. پدې اساس کله چې دیو مریض د ژوند د نجات لپاره د وینې ورکول ضروري وي نو پداسې حالاتو کې د اسلام په اساس وینه ورکول ضروري ګرځي حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي د علاج د یو موثرو طبي طرقو څخه یو هم حجامت یا رګ وهل دي. او د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د درو نورو مبارکو احادیثو مفهوم په لاندې ډول سره دي.

۱- خپل رګ د جراحۍ د چاړه په ذریعه پرې کړئ او پرېږدئ چې وینه څیني وبهېږي او دا کار تاسې په هرو درو میاشتو کې کولی شئ.

۲- تاسې کولی شئ چې خپله وینه پرېږدئ چې وبهېږي په هرو ۱۷ ورځو ۱۹ ورځو او ۲۱ ورځو کې. د ساینس په Plasma and Platelet Pharisees په اوسني عصر کې دا د وینې د پلازما او صفحیات نمونه د اهدا کولوا هکله د تطبیق وړدي:

۳- د خپل بدن څخه وینه ایستل روغتیا بهتروي او د سترګو دید قوي کوي.

کوم کسان کولی شي چې وینه ورکړي د وینه ورکوونکي لپاره عمومي فزیکي غوښتنې. هغه کسان چې ۱۸-۶۰ کلونو پورې عمر ولري، نارینه او ښځینه دواړه کولی شي چې وینه ورکړي حد اقل ۵۰ کیلوګرام وزن ولري د خولې د تودوخې درجه باید د ۳۷.۵ درجه سانتي ګرید څخه زیات نه وي منظم وي او په یوه دقیقه کې بیا بد ۶۰-۱۰۰ پورې وي. د روغتیا د کارکوونکو تر نظر لاندې باید وي. په ۱۰۰ ملي لیتره کې د ۱۲.۵ ګرامه څخه باید لږ نه وي، شاید چې هیله مند وینه ورکوونکي د لاندېنیو ناروغیو له کبله وینه ورکړي د سږو ناروغي، د روماتیزم، د زړه او د زړه د رګونو ناروغي، امراض ګرده حساسیت، سرطان، ایډز، د شکري ناروغان، د دوو میاشتو راهیسې د ساده لنډې ناروغي، مرګي، دماغي امراض، دوامداره لنډې ناروغي، د تېرو دوو کلونو راهیسې د معدې حاد زخم، سفلیس او نور مخصوص امراض زړه ملاریا حامله ښځې او د ولادت څخه ۱۲ میاشتې وروسته، تر ۶ میاشتو پورې د یو لوی عملیات څخه وروسته. کوم کسان چې شپږ میاشتې مخکې وینه اخستې وي. د غوږ نو د سوري کولو څخه تر ۶ میاشتو پورې، ددې میاشتو راهیسې د یوې شنېدې ناروغي په صورت کې: د الکولو او مخدره، مواد معتادین او داسې طبي مسایل چې پرېکړه یې د روغتیا و کارکوونکي پورې اړه لري چې آیا هیله مند شخص وینه ورکړي او که نه

په درې بعدي چاپ د سر کوپړۍ جوړه شوه

اضافي تولید یا Additive Manufacturing چې درې بعدي چاپ هم بلل کېږي، په خورا سرعت د انسانانو د تولید او ژوند په مختلفو برخو کې داخل شوې دی درې بعدي چاپ د تولید هغه پروسه ده چې د محصولاتو دیجټلي فایلونه یې د کمپیوټر له لارې خانګړو ماشینونو ته، چې په هغو کې د فلزونو، پلاستیک، ربړ، سرامیکي موادو او نورو موادو عناصر ځای پرځای شوي دي، لېږل کېږي دا خانګړي ماشین، چې د چاپ درې بعدي ماشین بلل کېږي، په اتومات ډول پرزې او محصولات په منظم ډول جوړوي او سره نښلوي له درې بعدي چاپ څخه د بې پیلوټه الوتکو، فضایي سفینو، موبایل ټیلفونونو، الیکترونیکي او الیکتریکي وسایلو د خورا پېچلو پرزو په جوړولو کې کار اخیستل کېږي درې بعدي چاپ په طبابت کې هم کارول کېږي، مثلاً د مصنوعي غاښونو په جوړولو کې څو ترڅه موده پخوا پورې ګومان نه کېده چې له دې

ډول چاپه دې د انسان د سر د کوپړۍ په جوړولو کې هم استفاده وشي د طب په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره په هالنډ کې یوه انسان ته پلاستیکي کوپړۍ نصب شوه دا پلاستیکي کوپړۍ د درې بعدي چاپ د ماشین په وسیله جوړه شوې ده هالنډي جراحان وایي، چې یوه ۲۲ کلنې نجلۍ، چې د سر کوپړۍ یې د هډوکي د لویېدو ناروغي لرله، عملیات کړې دي نجلۍ د سر د کوپړۍ د هډوکو په غیر معمولي [illegible] وده د دې سبب شوې وه چې د هغې پر ماغزو فشار راشي؛ پر له پسې سردردي ولري او د سترګو نظر یې په تدریجي ډول کمزوری شي جراحانو د دې د سر کوپړۍ لېرې کړې او پر ځای یې پلاستیکي کوپړۍ ورپیوند کړې ده. دا کوپړۍ د درې بعدي چاپ یا اضافي تولید په شیوه جوړه شوې ده. د دې نجلۍ په تداوي کې د شاملو ډاکترانو د ډلې مشر ډاکتر بن ویربج د جراحي عملیاتو په اړه وویل «د هغې د سر د کوپړۍ مخکېنۍ برخه په خاص ډول جوړه شوې ده مور په پیل کې د ناروغې د سر کوپړۍ لرې کړه، بیا مو د هغې پر ځای نوې پلاستیکي کوپړۍ کېښوده چې ماغزو ته کافي ځای وي» ډاکتر بن ویربج وایي، د جراحۍ کار چې ۲۳ ساعته یې دوام وکړ، بریالی و، د ناروغ وضعیت ښځې ته شوی، د سترګو نظر یې هم بېرته عادي حالت ته راګرځېدلی او [illegible] کې نه لیدل کېږي ډاکتر بن ویربج په وینا اضافي تولید ټکنالوژۍ یا درې بعدي چاپ دا امکان برابر کړ چې د ناروغې د سر کوپړۍ دقیقاً په

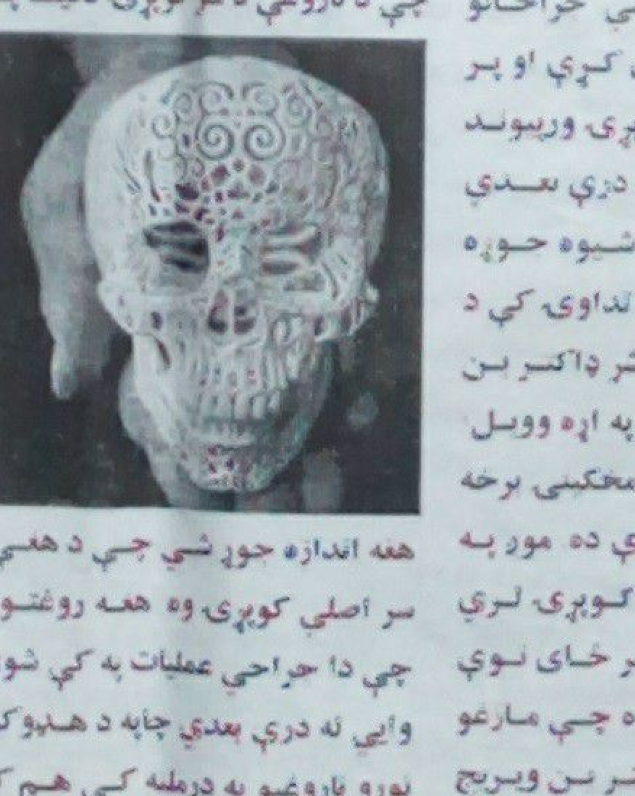

هغه اندازه جوړ شي چې د هغې د سر اصلي کوپړۍ وه هغه روغتون، چې دا جراحي عملیات په کې شوي، وایي نه درې بعدي چاپه د هډوکو د نورو ناروغیو په درملنه کې هم کار اخیستل کېدای شي په تېره بیا هغه هډوکي چې سخته صدمه یې لیدلې وي

سپورت مو له ناروغیو ساتي

ترینر محمدسرور ((اکبري))

سپورت په ټولیزه توګه دانسانانو روغتیانه ګټه رسوي اوعمر داوږدوالي لامل ګرځي په اوسني عصر کې په سلګونو بېلابېل سپورتونه شته، چې ګڼ وګړي دخپلې روغتیا دساتنې لپاره پرې بوخت دي یو له دغو سپورتونو څخه داندام د پرورش سپورت دی، که څه هم دغه سپورت ډېر دروند دی، خو مینه وال یې ډېر دي د ارش داندام دپرورش کلب په کابل ښارکې ځوانانو ته دسپورتي خدمتونو وړاندې کولو په تړاو فعالیت کوي اوډېر ځوانان په دې کلب کې غړیتوب لري اودهیواد په کچه لوبې ترسره کوي په همدې تړاو د هیواد ورځپاڼې خبریال دارش کلب له ترینر ورزشکار محمدسرور (اکبري) سره مرکه کړې، چې تاسې درنولوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه سپورت په ټولیزه توګه دانسان روغتیا ته ګټه رسوي، دپرورش اندام سپورت څنګه دی؟

ځواب ټول سپورتونه خانګړي اصول لري، سپورت کول فزیکي لوړتوان غواړي له غیرې ټول، بوکس، کاراته اودانداام پرورش چې له درنو سپورتونو څخه شمېرل کېږي او ډېرې هلې ځلې او انرژي غواړي له نیکه مرغه په وروستي تیره کې دغه سپورت د ملکي کچو خواته یون پیل کړی دی دغه سپورت له ډېرې پخوا راهیسې په افغانستان کې شتون درلود اوخلکواوورزشکارانو ورسره بلدتیا درلودله، خوپه ملکي ډول نه تر سره کېده، کوم افغانان، چې په بهرنیو هیوادونو کې مهاجر شوي وو هیوادته له راستنېدو وروسته کومې تجربې یې، چې درلودې له ورزشکارانو سره یې ګډې کړې، کړاو، کړاو یې په ورزش کې خپل ځای ومونداواوس موږ ګورو، چې د پرورش اندام سپورت دملکي کېدو خواته روان دی افغانستان دڅوکلونو په موده کې دپرورش اندام په برخه کې په نړیواله کچه یې لاسته راوړنې لرلې کومو ځوانانو، چې په ملکي توګه داندام د پرورش تمرین کړی، په بهرنیو هیوادونو کې یې په نړیوالو لوبو کې ګډون کړی اویه آسیایي لوبو کې یې مډالونه له ځانونوسره هیوادته راوړي دي اوس غواړم داندام دپرورش د سپورت دځانګړتیاوو په تړاو ووایم. چې دغه سپورت له نوروسپورتونوسره ډېر توپیر لري، ځکه داندام د پرورش سپورت لوړفزیکي توان غواړي او همدارنګه دخوړوسیستم یې نظرنوروسپورتونوته توپیر لري نوکوم کسان، چې داندام د پرورش سپورت ته مخه کوي دغه ټوټې

محمدسرور (اکبري)

ځانګړتیاوې او اصول باید په پام کې ونیسي که څېرې په دې برخه کې ورزشکار معلومات ونه لري، معکوسه پایله ترلاسه کوي اوددې پرځای، چې اندام یې ښه شي، بدرنګه کېږي. نو دغو ټکیونه باید پاملرنه وکړي.

پوښتنه دنوروسپورتونو په پرتله، داندام دپرورش سپورت څنګه دی؟

ځواب که څېرې په نړیواله کچه دلوبو بهیر ته اوبه خانګړې توګه داندام د پرورش سپورت ته نظر واچوو، لکه والیبال، فوټبال اوکرېکټ چې په المپیاکې منل شوي دي اوهر کال یې لوبې دایرېږي په هغې کچه تړاو سره د پرورش اندام سپورت نه دی مطرح شوی، ځکه دغه سپورت نظرنوروسپورتونو خپلې ځانګړتیاوې لري، خو له ستونزو سره سره دڅوکلونو په اوږدو کې افغاني ورزشکاران په ځلېدلې اوهیوادته یې مډالونه راوړي دي، خوددنورو ورزشونو په پرتله دومره دپاملرنې وړ نه دی. یا داچې ددغه ورزش څرنګوالی اونوعیت همداسې دی اویا داچې دالمپیک دملي کمېټې لخوا فعالیت اونه پاملرنه ده، خوپه هره وجه، چې وي، دڅوکلونو په پرتله داندام د پرورش سپورت په افغانستان کې په ځلېدلي او دملکي کېدو خواته روان دی

پوښتنه کوم ځوانان، چې داندام د پرورش سپورت ته مخه کوي کومې ځانګړتیاوې باید په پام کې ونیسي؟

ځواب دانسان دفزیولوژۍ علم دا ثابته کړې ده، چې دټولو سپورتونو ښتیز جوړښتونه دبدن جوړول دي که یو ورزشکار یې ماهیچې ونه لري اوعضلات یې غښتلې نه وي دوی نه شي کولای داندام دپرورش سپورت پرمخ بوزي، دبلګې په توګه یو غېږلیوونکی (پهلوان) باید خپلې ماهیچې اوعضلات تیار کړي او همدارنګه بوکسر او کراته کار کوم کسان چې داندام د پرورش سپورت ته مخه کوي په لومړي پړاو کې باید یوه اندازه پوهه پیدا کړي لکه دحرکتونو، خوړو، دغړو دسیستم اوخیسې نور څیزونه، کوم وخت چې دوی ګلبونونه دسپورت لپاره راځي باید له ترینرانو سره سلا اومشوره وکړي، چې دوی ورو ورو دحرکتونو سیستم یوه شي، چې بیا دوی خپله وتوانېږي وده وکړي کله خدای مکړه څوک دټرینرانو له سلا پرته داندام د پرورش په حرکتونو لاس پورې کړي او حرکتونه دراته وي، چې په ورسو اویا دماشینونو په واسطه ترسره کېږي، نو ځوانان دښې پایلې پرځای بده پایله ترلاسه کوي کوم مهال، چې ځان ته دخپل سرو حرکتونو له لارې تاوان رسوي، بیا نه شي کولای، چې دغه تاوانونه جبیره کړي په ټولیزه توګه زما سپارښتنه ځوانانوته داده، له هرډول سپورت سره، چې مینه لري باید ترسره کولونه یې ورو دانګې نن داثابته شوې چې سپورت دانسان دژوندانه له اړتیاوو څخه شمېرل کېږي، لکه څنګه چې دانسان دژوندي پاتې

۷ مخ

ادبي پاڼه

په لنډیو کې رانغښتي مفاهیم

نعیمه غني

کیلنت:
په پورتنیو لنډیو کې هم لاس لرزلي کیناشل د نا ابیدي په مفهوم کارول شوي دي

۴. که مې پښتو تر سره نه کړه
یا به لونګی تر سره ځنګه ناوومه
همداراز

پښتو کې دي پاس به ورو خو کېږده
وطن پردي دی چې واده دریسي خمه
که د دې لنډیو پس منظر ته ځیر شو نو رانه څرګنده به شي چې لونګی اوبنکي په پښتنو کې د یو نارینه دغرور او غیرت څرګندویې کوي او هغه یې په سالو مکلف دي اویه دوهمه لنډۍ کې داسې ښودل کیږي چې یوه پښته ښځه د یوه پښتانه نارینه په غرور داچمنه ده او د هغه تر ځنګ ځان خوندي احساسوي ځکه په هره تولنه کې نارینه وګړي د ټولنې د ټولو او په تیره بیا د ښځینه وګړو د ساتنې مسؤولیت لري

۵. په مازدیګر دې کړې بار ګړې
په مازدیګر د ګنهګارو کړې ځمه
د یوه کار شروع له مازدیګر ځخه دپښتنو تر منځ نه ده مروجه دا ځکه چې د دوی په اند مازدیګر لنډ وي او هغه کار چې په دغه مهال شروع شي هغه به بې برکته وي خود دې لنډۍ په اړه باید ووایم چې کله به په پخوانیو حکومتونو کې کوم چا خه ګناه کړې وه نو د جارواکو یا قومي مشرانو له خوا به په زوراو جبر کېږه کولو ته اړ ایستل شو، یعني تبعید به شو نو د وخت په نه پام کې لیولو سره به یې هغه ته د هغې ورځې تر پایه د کېږۍ کولو امر وکړ نو نوموړي کس به په مازدیګر کې هم کېږه کوله چې دا [illegible] ته مخاطبه ده او هغه ته وایي چې ته خو په کومه ګناه نه یې تورن چې په مازدیګر کې کېږه کوې چې بلې دا به کوم مین نه

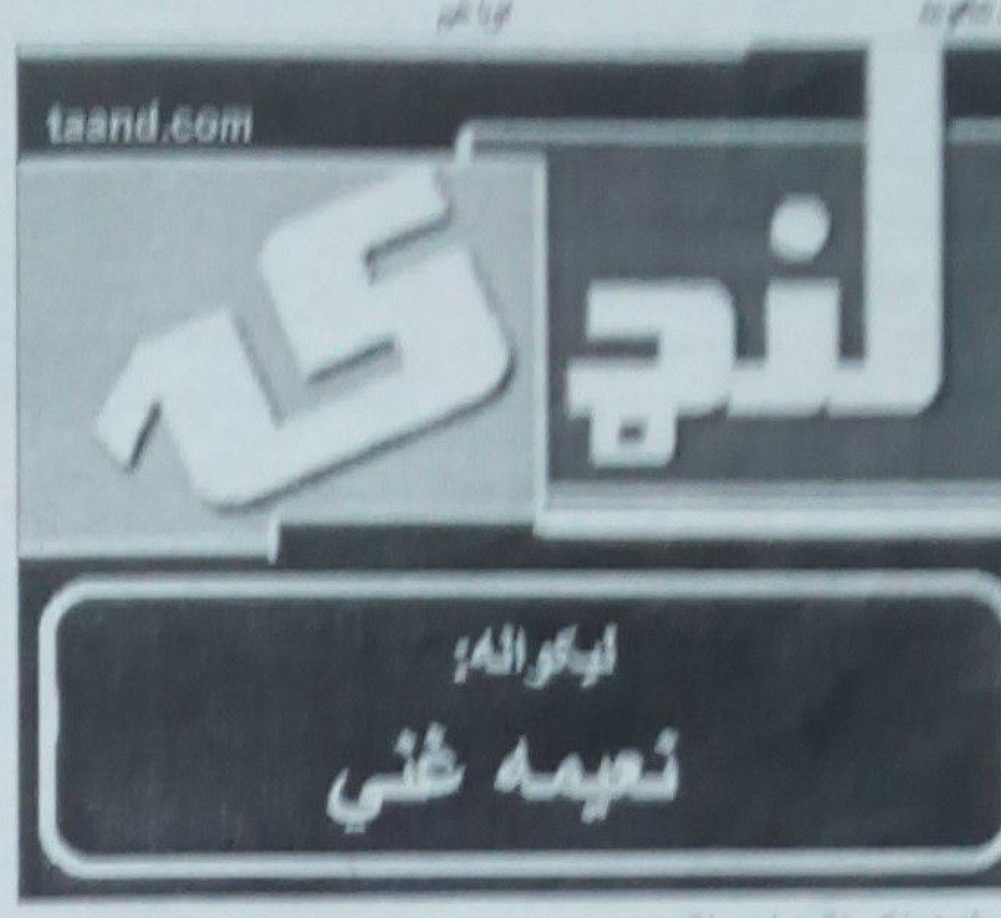

کله وي چې هغه نه د مېني سرا ورکول کېږي، لکه د یوه ګنهګار په ځیر چلند ورسره کېږي او بې وخته د وطن پرېښودو ته اړ شوي

۶. اوربل په لوره نه ورانېږي
چې وخت یې راشي سلایې یې ورانوینه
د دې لنډۍ تر شا د پښتنو یو دود پروت دی او هغه دا چې پخوا به پښتنو نجونو خپل ویښتان، چې کاکل، جوړول او هیڅ کله به یې هغه په مینځ نه پرانیستل او دا چې یوه پېغلې نجلۍ دې ویښتان په مینځ پرانیزي یو عیب ګڼل کیدو خو د واده نه یوه شپه مخکې به د کلي نجونې او ښځې راټولې شوې او د نجلۍ ورور یا بل نږدې نارینه به په یوه خاص دود سره په یو (سلایي) دهغې ویښتان پرانیستل او له هغې وروسته دې کولي شوې چې خپل ویښتان هم چپه کاکل جوړ کړي ، هم یې په مینځ پرانیزي البته واده شویو مېرمنو به یا ډېر خله چپه کاکل نه جوړو او دا کاریې د نجونو فیشن ګاڼه اوس هم په ځینو لرې پرتو سیمو کې دا رواج څه ناڅه شته خو په پراخه توګه له مینځه تللی خو دا لنډۍ هغه دود ته په پام سره ویل شوې دې اوداسې نورو لنډیو ته په پام سره ویلې شو چې لنډۍ که له یوې خوا ډیرې ساده او عام فهمه شعري ټوټې دي له بلې اړخه یې ډېر ارغوني مفاهیم په ځان کې رانغښتي دي چې یوره تفسیر او وضاحت ته اړتیا لري او د پښتنود کلتور پیژندګلوي تر ډېره له همدې لنډیو کیدای شي له دې ورهاخوا د تاریخ، دود او دستور، د هغه وخت خیال او فکر، سیاسي او ټولنیز شعور، د ژوند د کچې او ټولنیزې ودې په [illegible] دي چې د حقایقو په معلومولو کې له موږ سره ډېره مرسته کولی شي خو په دې شرط چې په دقت سره مطالعه او تفسیر شي

د (څلوریادواره) کتاب له چاپه را ووت

په دې وروستیو کې په ټولنه لرې کې دکتاب ورځ ولمانځل شوه په رښتیا هم کتاب د خبرو اترو هغه خوږه خزانه ده چې ټل په خلاصه ټنډه او له انکاره پرته له هرچا سره خبرې کوي او په هره برخه کې خواږه معلومات ورکوي کتاب د بشر د معلوماتو د ډېرولو هغه اغېزمنه وسیله ده چې پخوانۍ ټول علوم یې په خپلو پاڼو کې ثبت کړي او امانت یې ژمونږ لږ زماني پورې رارسولی دی د صنعت او ټکنالوژۍ په پرمختګ سره کتاب خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی ځکه د نن ورځې انټرنیټ، فیس بوک، ویبلاګ او ورته نورې کمپیوټري پدیدې له هرډول خطر سره مخ کیدای شي که نور نه وي د وایرس په نوم هغه پدیده چې پخپله د همدې کمپیوټرونو د کمپنیو له خوا جوړیږي د سترګو په رپ کې په زرګونو پاڼې معلومات له منځه وړي او برباد وي یې اوله بل پلوه د دغو وسایلو د معلوماتو مطالعه هم په داسې ځای کې شوني ده چې هلته برېښنا یې اسانتیاوې موجودې وي، خو کوي او معلومات ورکوي د کتابونو پله لو یه ځانګړې دادده چې هر کتاب د یو چا د لوم او اذرس په عنوان لیکل کیږي او ورته ټرې او لیکوال د هغه له متن ځخه مسؤلانه دفاع کوي او داسې څه وکي له لیکل چې خبرې مکړه هغه د ټولو په زیان وي، خو کمپیوټري ټکنالوژۍ ۵۵ پوټې ټاریخي له ځان سره لري او شېبابې له ورته د پروپاګند یوه وسیله هم کیدای شي په کتابونو کې تاریخي پېښې د تومبالیو یادونه او کارنامې او نور په زره پورې علمي معلومات را غونډېږي اود را ټولګو ټولونو لپاره په پېریو پېړیو په کې ثبتل پاتې کېږي خو د کمپیوټري وسایلو عمر کم دی وبه لیدل شي چې دوی د ټلو کالو لپاره یوه موضوع ساتلي شي که نه؟
په هرصورت د کتابونو په ډله کې یو هم د (څهار یادواره) په نوم کتاب دی چې په دې وروستیو کې د مصطفی عمرزي په هاند او هڅو په ۱۷۰ مخونو کې لیکل شوی دی او د افغانستان د لیکوالانو او شاعرانو ټولنې لخوا په دري ژبه د ۱۰۰۰ ټوکو په تیراژ چاپ شوي دي په دغه کتاب دغه شرطونه پر چا نه وړدې په کور کلي غرونو او رغونو کې له هر چا سره په مینه او ورین تندې خبرې ټولګه کې د سراج الدین سعید، سعدالله خان صافي، محمد جان فنا او قمرالدین اکسیري ۷ مخ

ولسي ادب یا فولکلور

په کاکړیو غاړو کې د ځایونو نومونه

ځېړنوه _ علي محمد منګل

کاکړی غاړې لکه لنډۍ، د پښتو په شفاهي او فولکلوري ادب کې ستر ځای لري، یو بیته دي، چې لومړی نیم بیتي اودوهمه نیم بیتي یې په اتو او یا اوو هجاوو سره ویل کېږي، قافیه یې سره برابره وي، د پښتانه ولس په تېره د کاکړو د ژوند په هره برخه کې په مینه، خوند او نس سره ویل کېږي، چې موږ به یې دلې د سیمو او ځایونو په برخه کې وړاندې کړو

هند، هندوستان

[illegible]

دولات کلمه ډېره په مینه یاده شوي اوراغلي ده، په پښتو قاموس کې ماته ترنظر رانغله، خوځینې مشران پښتانه او درنې پښتنې یې په لنډیو کې راوړي، چې دیوې وړې سیمې، کلي، محل، چولي اوکوځې په معنا سره راځي زه منګل کوچنی ماشوم وم، زموږ دکلي دوې مشرانې ښځې په څه کار اوخبره سره قارجنې شوې، خبرې یې سره واړولې او راواړولې، یوې ورته وویل، چې ددې دا ویل دلنډۍ، ټپې، مسرۍ اوتیکی په رنګ کې و، ډېره زوره معنا یکې وه، چې د دولات، کلمه یې یکې یاده کړه، ما چې کله دکاکړیو غاړو دردانې لوستلې دولات، کلمه مې خو ځایه یکې ولوستله او داسې رامعلومه شوه، چې ولات به په محلي اوسیمه ییز لحاظ د هرچاد خپل نږدې واړه ځای، کوربړید او حوس یاد مالت اوولایت په مفهوم سره وي، ځکه هغه لنډۍ، چې زموږ دکلي مشرې پښتنې دغې بلې ته وویله، دادخپل اونږدې محل په معنا راځي، چې هغه لنډۍ اوټپه یاتیکی اومسرۍ داده
به دابردې ولات مې څه دي
غړ که به واخلم تروې به برنجومه
دالنډۍ به دغې بهه هم ویل کېږي
به دابردې ولات مې څه دي
غړ که به واخلم ترومبي به ومبمه
دایه دې معنا، چې ای خورې سنا په کور، محل، بنګله اومالت کې خوزما څه نشته، ولې شور اوغالمغال را سره کوې، خپل ولات کې به کښینم خپله غړ که به مبمه
په هرحال، په کاکړی غاړو کې دولات کلمه یاده شوې ده، چې دلې به په مینه سره ورته ځای ورکړو، چې به په خوند اوخرج ډېره یکې راغلې ده یکوبه
دکاکړستان په لویې سیمې اوبسکلي وطن کې، په سوونو کلي وجود لري، د دغو ډېرو پښتني کلیو په لړ کې، یو کلی دیکو به په نوم هم دی، چې دا د پښتو د ډېر خوږ ژبي او ډېر نومیالي وتلي شاعر پیرمحمد کاکړ پلرنی کلی دی، پیر محمد کاکړ، چې دپښتو په کلاسیکو شاعرانو کې ډېر وتلی نوم لري او ډېر یوه عالم و احمد شاه بابا ته ډېر منلی و، دپلارنی کلي ځخه یې خپل دربار کندهار ته وغوښت اودخپل زوی سلیمان داستاد اوښوونکی په توګه یې هغه لاربښود کړ، دا شان یې به دربارکې ورته دولتي لوړ مقام هم ورکړ، پیرمحمد کاکړ دپښتو په شاعرۍ کې وتلی نوم لري، دا شان به ګرامر پوه هم و
په هرحال دیکو به، دکلي نوم دپښتو په کاکړی غاړو او دردانو کې په مینه یاد شوی دی، زموږ ګران هڅاند اوتپاند استاد محمد صادق ژړک، په خپل درانه اثر کاکړی غاړې کې داسې یاد کړی دی، چې ورته ځیر به شو، څه به یې کښلي دي
سرې یکو بې لوړ د خاردي
پیرمحمد پرکندهاردي
(کاکړی غاړې، ۶۶مخ)
اسپه زین پیرمحمد وړي
یکو به برد مېتر زي
(کاکړی غاړې، ۶۶مخ)
دالنډۍ اوټپه هم په دې اړوند رنګینه اوګلورینه برېښي
دمانه پانی شوې یکو به
که ولې بوټي دې ګلان شي څه یې کمه

شکوه

محمدکبیر ((بیدار))

پاشیدی تونمک به زخم دلم
فریاد کشم وګویم وای دلم وای دلم
یک روز تو رحم ومروت بحالم نه کردی
دل بستم به عشق تو که چون شد حاصلم
بګزار که عشق توبه جانم باشد
هردردی که می کشم به آن نیزمایلم
من بدرد هجران تودرګیر شدم
جوان بودم به عشق توپیرشدم
الف بود قامتم چون دال شد
هردم به نګاه هایت هدف تیرې شدم
ګرچه باکشتی شکسته دورازساحلم
اینراخوب بدان که من عاشقم
نګاه دوچشم سیاهت چنان سوخت مرا
فریاد کشم ز درد بنګر که من بسملم
دیوانه عشق تو شدم و دربند اسیر شدم
ازدست پیری حالا سینه ګیر شدم
شاعرمې بودم که نقش خیال ترامی کشیدم دردل
حالا که پامانده وهم خمیر شدم
هرنازوکرشمه ترا تا ایندم خریدم بجان
باسوختن جان به درد عشق تونیز مایلم
ګرمی پذیری که بدرد عشقت جان دهم دیدار
حرفی ندارم به حرفهای شرین توقایلم

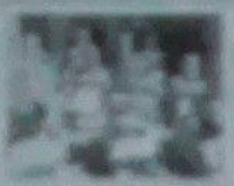

فرهنګ ، هنر ، اقتصاد او ټولنه

د منې ګل مشاعره د پرتمينو مراسمو په ترڅ کې جوړه شوه

شعر د شاعر د عاطفي او احساساتو [illegible]

دیارلس کاله کېږي چې دا مشاعره په لویه [illegible]

خوږیاني ددي ولايت د اقتصاد [illegible]

د ميدان وردګو والي ښاغلي عبد المجيد خوږياني غونډې ته د وينا په حال کې

ارزښت لري چې د مشاعرو کښلو په به د شاعر احساسات ترګمنوي، [illegible] د هغه ځه به اړه چې شعر زمزمه کيږي طبيعي ده چې هغه به شاعر ته ګران وي. خبره د منې ګل په مشاعره را تکيه کوو، هغه چې سږ کال هم [illegible] د ميدان ښار د غازي عبد الکريم خان په تالار کې، [illegible] ميدان وردګو [illegible] شاعران [illegible] او د منې ګل مشاعره د [illegible] منې ګل د مشاعرې تاريخي [illegible] شايد له نظر وکړو، نو له [illegible]

په نوم را وخوځېده. تر څو ددي ولايت مرکز ميدان ښار ته را ورسېده چې په دې توګه له خوږه پسې کلونو را هيسې به ميدان ښار کې تر سره کيږي د منې ګل د مشاعرې په غونډه کې چې سږ کال د جوزا د مياشتې په اتمه نېټه جوړه شوه د قرآنکريم له تلاوت او د ملي سرود له اورولو وروسته د غونډې لومړنی وينا وال ددي ولايت والي ښاغلي عبد المجيد خوږياني و، چې دخپلو خبرو په ترڅ کې يې د منې د ارزښت په اړه ووېل هر ولايت د خپل پرمختګ لپاره ځانګړي فرصتونه لري او وروسته يې وويل چې هم د مختلفو عواملو زېږنده وي. دغه په وينا د ميدان وردګو ولايت د پرمختګ عوامل [illegible] معنيات لري او نښې ورشو [illegible] اړنه مالداري هم وده پکې کړې ده

په وينا د مڼو د پروسس سيستم نظم او مارکيټ دا و ملي ته ورکړ شوي [illegible] چې د بزګرانو او بڼوالو لپاره د سړو خونو، ډيپوس او سوداګري لازمي اسانتياوې را منځ ته شي. له هغه وروسته د يو هنري د وزير پيغام د ښاغلي ګل آغا احمدي له خوا غونډې ته واورول شو، چې په يوه برخه کې يې را غلي وو، د منې ګل مشاعره د شاعرانو د شعرونو يو رنګين جشن دی چې هر کال ددي ولايت د خوږ ژبو او فرهنګ پالو شاعرانو د شعرونو په زمزمو سره لمانځل کيږي. وروسته په وار سره نورو شاعرانو خپل پر مدحه خپل خواږه شعرونه واورول چې مور دانه د پيلګي په توګه د الحاج داکتر نعمت ګل [illegible]

لس په سرو وينو کې رنګ د منې ګل دی
سوي اور ناندي د جنګ د منې ګل دی

سري او سپيني تنکولي [illegible] اور لوګي کې [illegible] په سرو وينو کې لت پت د [illegible] ظالم [illegible] په ازا او په خندا [illegible] ولي خښک [illegible]

سرو لمبو کې په غور خښک د منې ګل دی

دغونډې په بهير کې ددي ولايت د امنيې قوماندانۍ دځوانانو پوليسو خوا هم په خپل وار سره په [illegible] خوږه ترانه واوريدل شوه، چې د حضارو په چک چکو بدرګه شوه. د غونډې د اقتصادي سيوت او نظم په اړه ددي ولايت د اطلاعاتو او فرهنګ رييس ښاغلي اورنګ مختار وويل: دا غونډه مو د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت او د سيکا موسسې په مالي تمويل په لاره اچولې وه چې په دوو برخو کې تر سره شوه لومړی د غزل شپه، چې د پنځمې په شپه مو تقريباً د هېواد له مرکز او ولاياتونه پنځه سوه تنه ميلمانه درلودل هغوی غزلونه ولوستل [illegible] غونډه په درز روانه ده په غونډه کې شا وخوا دوو زرو تنو ګډون درلود چې ددوی لپاره د غرمې د ډوډۍ منظم تياری نيول شوی و او همدارنګه په شاعرانو [illegible] هم ووېشل شوي

حيات الله حليم

«هوښيار شئ» فلم د هغو خلکو له فريبونو پرده پورته کوي چې د فيسبوک پر پاڼه معصومې نجونې د خپلې مينې په جال کې ګيروي

د پښتونخوا ايالت د پاچا خان مرکز يو غړي، ليکوال او ډايرکټر رحمت ديوان د لومړي ځل لپاره په فيسبوک کې نجونو ته د محتاط اوسېدو په خاطر په پښتو ژبه اصلاحي او ښوونيز «هوښيار شئ» فلم جوړ کړ. د دې فلم کيسه رښتيني او جوړوونکي يې وايي د شوټنګ چارې يې هم بشپړې شوي دي. د فلم ډايرکټر رحمت ديوان وايي، «هوښيار شئ» فلم به د هغو خلکو له فريبونو پرده پورته کړي چې د فيسبوک په پاڼه معصومې نجونې د خپلې مينې په جال کې ګيروي او بيا يې د خپلو خواهشاتو قرباني کوي.» دا د يو کال وړاندې کيسه ده چې يو ځوان له يوې نجلۍ سره په فيسبوک کې ملګرتيا وکړه، بيا يې له نجلۍ پيسې غوښتې، که يې نه ورکولې نو ځوان به د فيسبوک په پاڼه د هغې د شرمولو اخطارونه ورکول اخر نجلۍ ځوان ته د پيسو په برابرولو خپلې ټولې ګاڼې په بازار کې وپلورلې او هيڅ ورباندې نه شول. هلک دا ځل د نجلۍ عکسونه په برښنه توګه اينټرنېټ او خپاره کړل. نجلۍ له دې سخته صدمه وليده او د بدنامۍ له وېرې يې ځان وواژه. [illegible] رحمت ديوان وايي، دې پېښې اړ کړم چې د فيسبوک په اړه نجونو ته د احتياطي تدابيرو

ورکتاب جوړ کړي، هغه يې هم وکړي، خو بيا يې فکر وکړ چې دا کيسه د کاغذ مخ ته وسپاري، کله يې چې په دې کار پيل وکړ، نو کيسه وغځېده او د فلم د سکرېپټ لپاره مناسب داستان

تر جوړ شو. «ما پوازې په دې کيسه اکتفا ونه کړه، بلکې تحقيق مې وکړ او دې ته ورته دولس نورې پېښې مې هم پيدا کړې. اوس په دې وياړم چې دا به د فيسبوک په اړه لومړی اصلاحي فلم وي، موږ په دغه کيسه فلم جوړول خکه لازم وبلل چې نجونې د فيسبوک په کارولو کې احتياط وکړي، فريب ونه خوري او د خپلې کورنۍ د بربادۍ مخه ونيسي. «هوښيار شئ» فلم د باچاخان مرکز د بل غړي عبدالولي خان په پروډيوسرۍ جوړيږي او د کامرې يا تخنيک چارې يې بيا د پېښور د نورو ايډيټر صاحب جان عامر په غاړه دي. صاحب جان د فلم د تخنيکي جوړښت په اړه وايي، دا به يو ځېږي فلم وي چې د پېښور د نورو فلمونو په

ځو په سختۍ يې د دې انتراس [illegible] صحنه ونه لري، بلکې په هر کور کې به د اصلاحي اړينوونو په برخه کې [illegible] مرسته وکړي. [illegible]

پښتو خبرې کولی شي، په دې کې افسر افغان، محمد اشفاق او فرح خان د پاڼولو ور دي، په خپله ديوان هم په فلم کې رول لري او د فلم شوټنګونه يو ايله په دريو مياشتو کې بشپړ کړي دي. د فلم ډايرکټر رحمت ديوان بيا وايي، د هوښيار شئ فلم په کيسه کې يې د ټولو ماڼکه دومره زيات کړي چې خلک به يې فکر هم ونه کړي. نوموړی وايي، دا فلم يو نيم ساعته دی او د پيل په صحنو کې يې د فلم نجلۍ خان وژنه کوي او کيسه د پوليسو لخوا راسپړل کيږي: «زما له پښتو ډايرکټرانو دا هيله ده چې د پښتون [illegible] د اصلاح او پرمختګ په اړه شوونيزو فلمونو ته مخه کړي.»

نورولي سعيد شينواري

ښځه او ټولنه

مکلفيت های يک زن افغان

ای کاش انسان يک جنس ويک رنګ ميشد تا ظلم و بی عدالتی بنام نژاد زبان وزن و مرد در قرار های سياسی و اجتماعی به وجود نمی آمد و انسان با همه عواطف طبيعی که در سر شتش بود ظالم و حاکم نميشد.

آری ما به عنوان زن افغان ازينکه در داخل جامعه افغانی زندګی می کنيم و در برابر پديده هايی که مربوط به عرصه های مختلف زندګی مردم کشور عزيز ما ميباشد شديداً متوجه شده و در برابر آن می انديشيم در حالی که ما در قرن ۲۱ زندګی داريم و مردم جهان صنعتی از روی علم و دانش خود در بستر آسمان رسيده و از هر نګاه در آرامش هستند از تمام حقوق طبيعی و وضعی برخوردار اند ولی در کشور ما چنين نيست، با کمال تاسف کشور ما طی سه دهه جنګهای داخلی که بستر آن ناشی از مداخلات خارجی در زور آزمايی دو بلاک استعمار ګر سياسی بود و در نتيجه کشور ما را از سير تکاملی اجتماعی، سياسی، صنعتی، فرهنګی وغيره دو رنګه داشته و اين روند باعث ګرديد تا کشور ما در طبقه بندی کشور ها از نګاه صنعتی بودن وخود کفايی در رديف کشور های جهان سوم قرار بګيرد که مردم ما امروز شاهد اين وضعيت ناګوار در عرصه های مختلف ميباشند و بالاخره به اين نتيجه ميرسيم که اتباع کشور اعم از زن ومرد بايد در آبادی کشور تلاش نمايند و از طريق راه های مناسب ومنطقی از کشور

های جهان پيشرفته در عرصه های مختلف طلب کمک وهمکاری نمايند و هر عمل غير منطقی که به منافع ملی کشور مضر باشد آن بطور جدی پيګيری ګردد و قوم ګرايی، مليت پرستی، خشونت وقدرت طلبی های بيجا که درګذشته هم باعث بربادی کشور ما ګرديد جداً پيګيری شود از حضور جامعه بين المللی در افغانستان در هر عرصه کمک وهمکاری ګيرند وبالاخره نواقص حکومت خود را اصلاح

ساخته و دولتی را ايجاد نمايند که به منافع ملی به صورت واقعی بيندشند از اينکه به عنوان زن افغان در موردِ زنان ديګر نظريات خود را ابراز ميدارم، تا در وضعيت زنان پيشرفتی به وجود بيايد بايد خود زنان در اين زمينه اراده جدی از خود نشان دهند وجهت ګرفتن حق خود آماده شوند. زيرا همانطوريکه مردم می ګويند حق داده نميشود بلکه ګرفته می شود. اګر زنان جديت به خرچ ندهند وسکوت اختيار کنند هرګز به حقوق قانونی ومشروع خويش در خانواده

واجتماع نايل نخواهند شد. برعلاوه دسترسی مستقلانه به اقتصاد زنان را قادر ميسازد تا برای رشد ظرفيت های خود بيشتر سرمايه ګزاری نمايند و تعليمات فرزندان خود را تامين نمايند سهم ګيری زنان در تامين مصارف خانواده نقش آنها را به حيث شريک زندګی در موقف مساوی با مردان خانواده نشان ميدهد بر علاوه فعاليت های زنان برای تامين منابع اقتصادی آنها را به کار بيشتر وتمايل بيشتر به اجتماع ميکشاند که اين موضوع از يک طرف برای رشد درک وآګاهی ظرفيت زنان مفيد واقع ميشود و از طرف ديګر حضور زنان در اجتماع حساسيت های دوامدار را که در طی ساليان جنګ شکل ګرفته است از بين خواهد برد و بر علاوه زنان از طريق اشتراک در ساحه کار مهارت ها وظرفيت های خود را رشد ميدهند که اين موضوع حضور کيفی قوی زنان را در حيات اجتماعی وسياسی کشور نيز تامين خواهد کرد دولت بايد فرصت های لازم شغلی درآمد زا را برای زنان مساعد ګرداند سطح آګاهی زنان از منابع تامين کننده اقتصاد از اهميت فوق العاده برخـــــــوردار اســـــت زنان آګاهی حاصل نمايند که حقوق اقتصادی آنها در اسلام، قوانين افغانستان وستندردهای جهانی کدام ها اند و چطور ميتوانند به آن دسترسی داشته باشند به اين منظور دولت وموسسات همکار در تامين حقوق زنان از طريق به راه انداختن برنامه های تنويری وآګاهی دهی زنان را متوجه اين فرصت ها بسازند

نسرين يوسفزی

په تېرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچولې ده

د افغانستان د پانګونې د ملاتړ اداري يا آيسا د ريوټ له مخې، په تېرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچونه کړې ده چې تر ټولو مهمې يې د ساختماني، توليدي او لاسي صنايعو برخې دي. د آيسا د عامه اړيکو مسوول روح الله عشرت احمدزي وايي، په ۱۵۲ شرکتونو کې د شرکت رئيساني او مرستيالانې ښځې دي، په ۷۲۱ شرکتونو کې ښځې يوازې د رئيسانو په توګه او په ۵۴۲ شرکتونو کې د مرستيالانو په توګه دنده ترسره کوي چې په بېلابېلو سکتورونو کې يې پانګه اچونه کړې ده. سره له دې چې ښځې د سوداګريزو چارو پرمخ وړلو ته ليوالتيا لري، خو ځينې ستونزې لکه مارکېټ ته نه لاسرسی، د کار په بازارونو کې د نارينه وو رقابت او امنيتي ستونزې د ښځو د سوداګرۍ په لار کې لوی خنډونه بلل کيږي. د سوداګرو ښځو د شورا غړې حبيبه

روولۍ چې د لاسي کنډلو په برخه کې کار کوي او د نارينه وو غاړې، واسکټونه، خولۍ، د ښځو او ماشومانو جامې او د خوب خابونه ګنډي وايي، توليدات يې ډېر ښه او نوې کيفيت لري، خو خوک يې پوښتنه نه کوي او نه هم ورته په بهر کې د ننداريتون د ګډون بلنه ورکوي. د هغې په وينا، په تېرو کلونو کې به يې د (AWBC) دفتر له لارې په ننداريتونو کې ګډون کاوه او خپل محصولات به يې څرخلاو ته ايښودل، خو اوس په کوم ننداريتون کې ګډون نه کوي او د ښار په هر مارکېټ کې چې يې پېرودونکي پيدا کړل، خپل محصولات پلوري. نوموړې له دولت څخه غواړي چې د سوداګرۍ په برخه کې ښځو ته ډېرښتګونه ورکړي او دا زمينه ورته برابره کړي چې په خپلې سوداګرۍ کې بريالیتوب ترلاسه کړي. خو بلخوا د آيسا د عامه اړيکو مسوول روح الله عشرت

احمدزي بيا وايي، د سوداګرو ښځو لپاره د فرصتونو د موندلو په لار کې له هغوی سره تل همغږي دي او هغوی ته د

مارکېټينګ مسووليت هم د حکومت پر غاړه دی او هم پخپله سوداګرو ښځې يې مسووليت لري.» د احمدزي په وينا، هر

سوداګريزو فعاليتونو او صنعتي پارکونو د جواز اخيستو فرصتونه برابروي.» که څه هم د بازار موندلې په برخه کې له سوداګرو ښځو سره مرسته کوو، خو د

کله چې په کوم هېواد کې ننداريتون جوړيږي، افغانستان ته يې بلنه ورکول کيږي، خو دا نشي کېدای چې ټولې سوداګرې ښځې دې پکې ګډون وکړي.

هڅه او هاند مو ژوند هوسا کوي

وحيده شجاعي د کابل ښار په کوټه سنګي کې د برادران چهارراهي په نوم د څرخلاو مرکز کې د ښځو د جلو پلورنو دوکان لري او له کار څخه يې په دې مارکېټ کې څلور مياشتې کېږي. نوموړې تر دې مخکې، په بوشهر کورنيو او هرنيو موسسو کې

د جلو د ورسکارۍ په برخه کې کار کاوه، خو اوس چې هغه کمپنۍ ونړول شوې د خپل ژوند د اقتصادي چارو د پرمخ وړلو لپاره اړ شوه چې يوه نوي کار ته ملا وتړي. هغه د خپل کار په اړه وايي: «مخکې تر دې مې په پلچرخي کې د «ساز کو اسلا

«په نوم د جلو ګنډلو يوه لويه موسسه کې چې څلور سوه تنه ښځې پکې په کار بوختې وې، کار کاوه، خو د ۲۰۱۴ کال په رارسېدو سره [illegible] داسې کمپنۍ ونړول شوې او ما څو موده په [illegible] بانک کې کار وکړ، خو وروسته بيا بېکاره شوم. وحيده له خپلې دندې څخه ډېره خوشاله ده او وايي، د پلورونکي دنده د ښځو لپاره ډېره مناسبه او په زړه پورې دنده ده، خو [illegible] يې د هېواد د سياسي نظام نامعلوم وضعيت دی چې زياتې اقتصادي چارې يې په ټپه درولي او د خلکو انديښنې يې راپارولې دي. د هغې په خبره، [illegible] پورې هم د بازار وضعيت ښه و، خو اوس اصلاً څرخلاو نشته.» که د ورسکارۍ په برخه کې هم هر ځای ته د کار موندلو لپاره مراجعه کوم لګښت ځواب نه ترلاسه کوم. وحيده شجاعي وايي، دا دوکان يې په خپل شخصي لګښت جوړ کړی او ښه پيسې يې له خپلو [illegible] څخه په پور اخيستې.

جوړ کړی او د [illegible] افغانيو په لګښت يې په دوکان کې مال اچولی دی. «هره اونۍ د پور پيسې هم څه نا څه ورکوم. [illegible] چې ما هيڅ څرخلاو نه وي کړی او د پور پيسې هم نشم ورکولای. نوموړې زياتوي، له خپل کار څخه په دې خوشاله ده چې ښځې د دې دوکان ته په ورتګ سره [illegible] احساس لري: «کله چې ښځې هغوی ته [illegible] دوکانونو څخه جلو اخلي، نو [illegible] يې زما دوکان ته راځي او د هغوی [illegible] د کار روحيه راښي.» د هغې په وينا، مېړه يې هم کار کوي، خو ددې لپاره چې اولادونه يې ښوونځي په زده کړه بوخت دي او د زده کړو لپاره يې پيسو ته اړتيا ده، نو ځکه دا هم غواړي چې کار وکړي. وحيده وايي، په ژوند کې د ستونزو برابرول زموږ په خپل لاس کې دي، که وغواړو او هڅه وکړو، نو ضرور به مو ژوند هوسا وي.

ع، ملاحت

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

د سپورت نړۍ

د هند د سینما ستورو د هندوستان د غوره لیګ سیالۍ وګټلې

د هندوستان د کرکټ غوره لیګ سیالیو جام د هندي سینما وتلي ستوري او پاچا شاهرخ خان ولېدلي، کولکتې ټیوله کړ او په وروستي پایلوبه کې یې د هندي سینما د ملي وتلي لوبغاړي پرېتي

یې د ۲۰۰ منډو هدف وټاکه. د دوی په لوب وهونکو کې ساها تر نورو ښه وخلېد او ۱۱۵ منډې یې وکړې. کولکتې د هدف په تعقیب کې د لوبې پیل ښه نه و. منیش پانډې ښه ولوبېد او

دا دویم وار دی چې کولکته د اي پي ایل لوبو اتلولي ګټي

زنټا لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) لوبه ماتې ورکړه. د دغې لوبې د لېدلو لپاره لسګونه زره ننداره چیان راغلي وو او پخپله شاهرخ خان او پرېتي هم په کې ګډون کړی و. دواړو ستورو د خپلو لوبډلو د بریا لپاره احساسات څرګندول او له هر ګال سره یې خوښي څرګندوله. د لوبې پچه د کولکتې کپتان ګمبهیر وګټله او لومړی یې د توپ اچولو پرېکړه وکړه. پنجاب په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۱۹۹ منډې وکړې او کولکتې ته

د ۷ شپږیزو پر مټ یې ۹۴ منډې وکړې. یوسف پټهان هم ۳۶ منډې وکړې او د لوبډلې په بریا کې یې مهم رول ولوباوه. لوبه وروستي اوور ته وغځېده، په اخري اوور کې ۵ منډې په کار وې. د کولکتې توپ وهونکي پیوش چاولا د اخري اوور په دریم توپ څلوریزه ووهله او په دې توګه دغه لوبه کولکتې وګټله. له وروستي څلوریزې سره، چې د لوبې ګټل وو، شاهرخ خان پورته شو او خپله بریا یې

ونمانځله، خو پرېتي پر خپل نازک مخ د خواشیني دوې کوټې را کش کړې، له ځایه ونه خوځېده او په سره تنګ جاکټ کې غلې پاتې شوه، په لاس کې یې سور بیرغ هم رپانده نه بریښېده. د هغې سترګې له اوښکو ډکې وې او خپله ماتې یې په غربو ومنله. دا دویم ځل دی چې کولکته د اي پي ایل لوبو اتلولي ګټي.

د لوبې مخکتنه: د هندوستان د کرکټ غوره لیګ سیالیو په پایلوبه کې د یکشنبې په ماښام د مخکښ فلمي ستوري شاهرخ خان لوبډله ((کولکته نایټ رایډرز)) د بالیووډ د وتلې فلمي لوبغاړې پرېتي زنټا له لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) سره مخامخ شوه. دغه لوبه د هند د بنګلور ښار په چیناسوامي لوبغالي کې ترسره شوه. د کرکټ د شوقیانو په اند کولکته د اي پي ایل په سږنیو لوبو کې په توپ اچونه کې بریالۍ وه او سیاله لوبډله یې پنجاب بیا په توپ وهنه کې تر نورو مخته وه. د پرېتي زنټا لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) په لومړي ځل د اي پي ایل سیالیو پایلوبې ته لار پیدا کړه. د شاهرخ خان لوبډلې ((کولکته نایټ رایډرز)) بیا تر دې وړاندې په ۲۰۱۲ کال کې د اوسني کپتان ګوتم ګمبهیر په مشرۍ د اي پي ایل اتلولي ګټلې وه. په سږني لوبیز کال کې دواړه لوبډلې درې ځله سره مخامخ شوې. دوې لوبې یې کولکتې ګټلې وې او پایلوبه یې دریمه هغه وه، چې له پنجابه یې وګټله او یوه یې پنجاب ګټلې وه.

د کولکتې لوبډله: د کولکتې لپاره په دې لوبه کې د توپ وهونکي رابن اوتاپا لوبه خورا مهمه وه. لومړي د اي پي ایل سږنیو لوبو کې تر ټولو زیات ځلېدلی توپ وهونکی دی او په ۱۵ لوبو کې یې تر پایلوبې وړاندې د ۵ نیمه سلیزو پر مټ ۶۵۵ منډې جوړې کړې وې. د لومړي تر څنګ د ورو توپ اچوونکي سونیل نارایڼ، یوسف پټهان او په خپله د کپتان ګوتم ګمبهیر لوبې د کولکتې لپاره ډېر ارزښت لاره. کولکتې په نیمه پایلوبه کې پنجاب ته ماتې ورکړه او په دې لوبه کې له روحي پلوه پر سیالې لوبډلې برلاسې وه.

د پنجاب لوبډله: د اي پي ایل په روانو لوبو کې پنجاب تر نورو لوبډلو ډېره بریالۍ وه، دې لوبډلې له پایلوبې وړاندې په خپلو ۱۴ لوبو کې یوازې درې بایللې او د نمرو په جدول کې یې لومړی ځای خپل کړی و. د اي پي ایل د سیالیو په اوږدو کې یوازینۍ لوبډله ده چې څلور ځله یې د سیالې لوبډلې لپاره له ۲۰۰ پورته هدف ټاکلی. میکسویل د دې لوبډلې تر ټولو بریالی [illegible] یې په ۱۴ لوبو کې ۵۱۱ منډې کړې وې. په نیمه پایلوبه کې پنجاب خپلې سیالې لوبډلې چیناي ته ۲۲۶ منډې هدف ټاکلی و. د میکسویل، وریندر سهواګ او کپتان جورج بیلي لوبه د پنجاب لپاره خورا مهمه وه.

دا لومړی ځل دی چې د پنجاب لوبډله د اي پي ایل پایلوبې ته لار پیدا کوي

کولکتې تر دې وړاندې یو وار د اي پي ایل اتلولي ګټلې ده

د کرکټ د لوبغاړو لپاره روزنیز کمپ

په کابل نړیوال کرکټ لوبغالي کې د ملي لوبغاړو د ورتیا رغونې په موخه روزنیز کمپ جوړېږي. دا د افغانستان د ملي ۳۵ کسیزې لوبډلې لپاره یو میاشتنی روزنیز کمپ دی چې موخه یې په هره کچه د ملي لوبغاړو ورتیا او رغونه، نړیوالو سفرونو ته د دوی چمتووالی او د نړیوال جام سیالیو لپاره د ۱۰۵ کسیزې لوبډلې ټاکنه ده په دغه روزنیز کمپ کې به د ملي لوبډلې روزونکي کبیر خان او بېشر الهوسن

ترڅنګ یو شمېر نور کورني او بهرني روزونکي د ملي لوبغاړو پر ورتیا رغونې کار کوي چې په ترڅ کې به یې د لوبغاړو د هراړخیزې ورتیا رغونې په موخه د دوی په ټولو تخنیکي اړخونو له لوبوهنې، توپ اچونې، ګار ساتنې او فزیکي چمتووالي څخه کېږي چې ټول ضعیف ټکي چې د لوبغاړو په تخنیکي اړخونو کې شتون لري، له منځه یوړل شي. د افغانستان د کرکټ بورډ چارواکي وایي، چې د ملي لوبډلې د ورتیا رغونې لپاره د نړیوالو ماهرو روزونکو تر نظارت لاندې د روزنیز کمپ په لاره اچول اړین ګام دی چې، د دغه روزنیز کمپ په ترڅ کې به ټول هغه ضعیف ټکي چې د لوبغاړو په تخنیکي اړخونو کې یې شتون درلود، په بشپړه توګه له منځه یوړل شي. له بله پلوه به د نړیوال ۵۰ اوریز جام لپاره یو داسې شل کسیزه لوبډله وټاکل شي چې له هره اړخه به پیاوړې وي او تر نړیواله جام پورې به په نورو ورته ګټورو روزنیزو فرصتونو کې هم ونډه واخلي.

د کرکټ څلورمه یو ورځنۍ لوبه له انګلستانه سریلانکا وګټله

د انګلستان په لارډز کې په څلورمه یو ورځنۍ کرکټ لوبه کې سریلانکا انګلستان ته په ماتې ورکولو د پنځو لوبو لړۍ مساوي کړې ده. انګلستان د لوبې پچه وګټله او لومړی یې سریلانکا ته د لوبې کولو بلنه ورکړه. سریلانکا په ټاکل شویو ۵۰ اوورونو کې د نهو لوبغاړو د سوځېدو پر سر ۳۰۰ منډې وکړې او مخالفې لوبډلې ته یې د ۳۰۱ منډو هدف وټاکه. دغه هدف ته د رسېدو په تکل کې د انګلستان لوبډلې د ۵۰ اوورونو په پوره [illegible] منډو هدف پوره کولو لپاره د انګلستان اته لوبغاړي وسوځېدل. د انګلستان بهترین بټلر تر نورو ښه وخلېد، په یوازې سر یې ۱۲۱ منډې وکړې او د لوبې غوره لوبغاړی غوره شو. د سریلانکا له لوري سنګاکارا ښه لوبه وکړه او د ۱۴ څلوریزو پر مټ یې ۱۱۲ منډې وکړې. اوس دواړو لوبډلو دوه دوه لوبې ګټلې دي او پرېکړه به پنځمه او وروستۍ لوبه کوي. په مانچسټر کې شوې دریمه لوبه کې انګلستان سریلانکا ته په ۱۰ ویکټو ماتې ورکړې وه. د انګلستان او سریلانکا ترمنځ دویمه لوبه په ډرهم کې شوې وه، چې سریلانکا انګلستان ته د ۱۵۷ منډو په توپیر ماتې ورکړې وه. خو انګلستان د دغې لړۍ په لومړۍ سیالۍ کې چې په اوول کې شوې وه سریلانکا ته په ۸۱ منډو ماتې ورکړې وه.

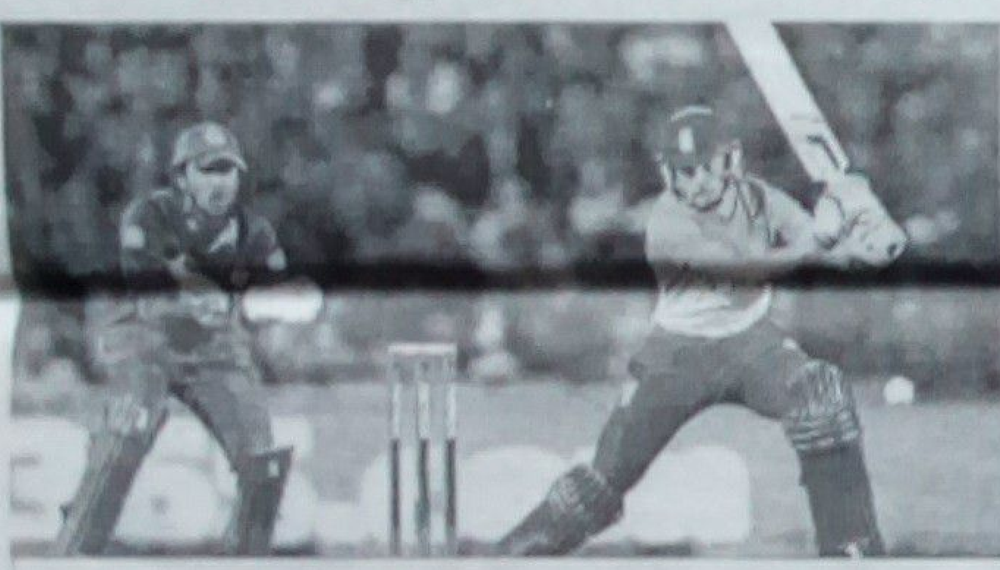

د انګلستان بهترین بټلر تر نورو ښه وخلېد، په یوازې سر یې ۱۲۱ منډې وکړې

((قطر د پیسو په زور د فوټبال د نړیوال جام کوربه شوی دی))

د فوټبال پر نړیوال فدراسیون (فیفا) له دې امله د فساد تورونه لګېدلي، چې ګواکې په ۲۰۲۲ کال کې یې قطر د بډو په بدل د نړیوال جام د کوربه توب لپاره غوره کړی دی. برتانوي ورځپاڼې سنډې ټایمز سلګونه زره پټ شواهد، ایمیلونه، لیکونه او د بانکونو له لارې د پیسو د لیږد رالیږد په اړه لاسوندونه ترلاسه کړي دي. دغه بېلګې یې بي بي سي هم لیدلي او د دې پر بنسټ د قطر د فوټبال یوه چارواکي محمد بن حمام د فوټبال د نړیوالو لوبو د کوربه توب لپاره د قطر غوره کولو په موخه د فیفا چارواکو ته پنځه میلیونه ډالر ورکړي دي. د دغو شواهدو له مخې ۶۵ کلن محمد بن حمام له هغه یو کال وړاندې چې قطر د ۲۰۲۲ کال نړیوالو لوبو لپاره غوره شي د قطر په پلوی پرېکړې ته لار هواره کړې وه. د لاسوندونو پر بنسټ محمد بن حمام په افریقا کې د فوټبال چارواکو ته مخامخ پیسې لېږدولې، چې د دوی ملاتړ ترلاسه کړي. که څه هم د دغو چارواکو ډېری یې د رایې ورکولو حق نه لري، خو د سنډې ټایمز د ادعا له مخې بن حمام هڅه کوله د ډېرو ملاتړ ترلاسه کړي، چې د فیفا اجراییوي کمېټه کې د افریقا پر څلورو غړو د قطر په پلوی فشار زیات شي. سنډې ټایمز وایي د نویو بېلګو پر بنسټ چې کله د محمد بن حمام له زوی حمد ال عبدالله سره اړیکه ونیول شوه، نو له خبرو کولو یې ډډه وکړه. په ۲۰۱۱ کال کې محمد بن حمام دا ډول تورونه په کلکه رد کړي وو. په ۲۰۱۱ کال کې فیفا پر محمد بن حمام د بډو د تور له امله پر هغه د ژوند تر پایه بندیز ولګاوه، خو یو کال وروسته د لوبو د ریسمګړي محکمې د کافي بېلګو د نشتوالي له امله د فیفا دغه پرېکړه لغوه کړه. له دې پرېکړې وړاندې د فیفا ځنډول شوي مرستیال مشر جیک وارنر یو ایمیل خپور کړ او په هغه کې یې ادعا کړې وه، چې محمد بن حمام د ۲۰۲۲ کال نړیوال جام د قطر لپاره اخیستی دی. د قطر دریځ دا دی چې له محمد بن حمام سره هېڅ تړاو نه لري.

په ۲۰۱۱ کال کې محمد بن حمام دا ډول تورونه په کلکه رد کړي وو

په پروان کې د کرکټ اکاډمي جوړېږي

د افغانستان د کرکټ بورډ له پرله پسې کوششونو وروسته په پروان کې د ولایت د مقام له لوري د دغه ولایت په مرکز د چاریکار په ښار کې د فوټبال سټېډیم ته څېرمه ۲۰۰۰ متره مربع ځمکه د کرکټ د روزنیزې اکاډمۍ د رغولو لپاره ورکړل شوه چې د کرکټ بورډ له لوري به ډېر ژر رغنیز کار پرې پیل شي

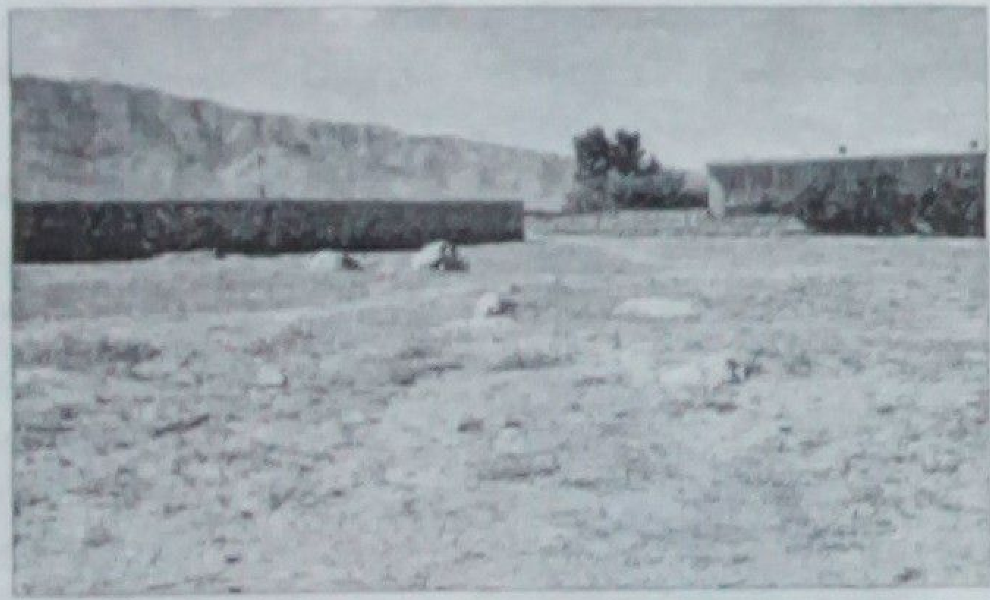

د افغانستان د نجونو د فوټبال غوره لیګ

د افغانستان د فوټبال د ملي فدراسیون د ښځو کمېټې په کابل کې د ښځو فوټبال غوره لیګ سیالۍ پیل کړې دي. د غوراوي په دې سیالیو کې اته لوبډلې د لومړي مقام د ترلاسه کولو په موخه له یو بل سره لوبېږي. د ښځو فوټبال غوره لیګ په داسې یوه لوبغالي کې پیل شو چې د طالبانو د واکمنۍ پر مهال یې اعدامونه ترسره کېدل. ۱۳ کاله وړاندې په غازي سټېډیوم کې طالبانو هغه کسان اعدامول چې د هغوی د قوانینو له مخې به مجرم ثابت شوي وو او د مرګ سزا ورته اورېدل شوې وه. خو اوس په کې د نجونو غږونه اورېدل کېږي چې د خپلې خوښې لوبډلې تشویقوي، چې د غوره لیګ لومړی مقام خپل کړي. د ښځو فوټبال د غوره لیګ سیالیو د لړ سره کېدو اصلي هدف په افغانستان کې د فوټبال په برخه کې د با استعداده نجونو پېژندل دي. هاجر ابوالفضل د افغانستان د المپیک په ملي کمېټه کې د ښځو فوټبال د څانګې مشره ده. هغې وویل چې د دې غوراوي لوبو د پیلولو یو بل لوی هدف د نجونو په منځ کې د فوټبال ترویجول دي ((زموږ هدف فوټبال ته وده ورکول دي. غواړو د نجونو په منځ کې هم فوټبال رواج پیدا کړي.)) د ښځو فوټبال غوره لیګ په کابل کې د جوزا میاشتې پر لومړۍ نېټه پیل شوې او د یوې میاشتې لپاره دوام کوي. د لیګ په پای کې به د هغو نجونو استعدادونه وپېژندل شي چې په دغو لوبو کې ښې ځلېدلي او وروسته به یې د ۱۴ کلونو، ۱۷ کلونو او ۱۹ کلونو نجونو منتخبې لوبډلې جوړې شي. آغلې ابوالفضل وایي چې په وروستیو وختونو کې افغان ښځو د فوټبال په برخه کې پرمختګ کړی ((د تېرو کلونو په پرتله د فوټبال سطحه لوړه شوې ده. په تېرو کلونو کې به موږ خپلې لوبې په نیمه میدانونو کې کولې خو اوس دغه سیالي په بشپړه لوبغالو کې ترسره کېږي))

لوړې هیلې: هغه نجونې یا ښځې چې د فوټبال په غوره لیګ کې لوبېږي، هیله لري چې یوه ورځ به وشي کولای چې د خپل هېواد بیرغ په نورو هېوادونو کې ورپوي. خاطره چې په غوره لیګ کې لوبې کوي وایي غواړي یوه ورځ د افغانستان لپاره ویاړ راوړي ((زما تر ټولو لویه هیله دا ده چې د فوټبال ښه لوبغاړې شم او د خپل هېواد نوم په نورو هېوادونو کې روښانه کړم او ښه مقامونه وګټم.)) د افغانستان د فوټبال د ښځو لوبډلې په ۲۰۱۰ کال کې د سوېلي اسیا په جام کې په بنګله دېش کې لوبې وکړې. دغې لوبډلې په ۲۰۱۲ کال کې د سوېلي اسیا په جام کې د پاکستان لوبډلې ته هم ماتې ورکړه. په همدې کال کې د افغانستان د فوټبال د ښځو لوبډلې د قطر لوبډلې ته د هغوی په هېواد کې ماتې ورکړه.

د کورنیو هڅونه: د غوره لیګ ډېری لوبغاړې د ښوونځیو زده کوونکې دي او وایي چې کورنۍ یې له دې موضوع سره کومه ستونزه نه لري چې هغوی د فوټبال لوبې کوي. خاطره وایي چې کورنۍ یې ورسره خپل هدف ته د رسېدو په لار کې مرسته کوي ((هغه کورنۍ چې روښان فکره وي کولای شي چې خپلې لوڼې درک کړي. دغه کورنۍ پوهېږي چې ورزش د هېواد د ودې لپاره مهم دی. موږ کولای شو د ورزش له لارې خپلو کورنیو ته هم ویاړ راوړو.)) د افغانستان د فوټبال فدراسیون په حواله په ټول افغانستان کې ۱۰۰۰ نجونې فوټبال کوي خو د ځینو ستونزو له کبله هغوی کولای نه شي چې له یوه ولایته بل ته ولاړې شي.

د غوره لیګ یوه لوبډله

سپورت مو له ناروغیو ...

کېدو لپاره آکسیجن او خواړه اړین دي همدومره سپورټ هم اړین دی، نو سپورټ ژوندانه لپاره ډېر ګټور دی، دانسان هډوکي، عضلات او فکر وده کوي، په ډېره بیا په اوسني حالت کې، چې تمخدروتوکو کېټ، قاچاق او مصرف ډېر شوی دی او خوانانو تمخدروتوکو لمنې ته پناه وروړي، همدغه سپورټ دی، چې انسان له بدولارو څخه ژغوري.

پوښتنه: دانـدام ډېرورش د سپورټ دودې لپاره کومې لاړې چارې غوره کړي؟

ځواب: دالمپیک دملي کمېټې پلټرنه اړینه ده او کوم هیوادوال چې له بهرنیو هیوادونو څخه خپل هیواد ته راغلي دي، خپلې تجربې له ورزشکارانو سره شریکوي، څوزه تراوسه مدې شاهد نه یم چې دالمپیک ملي کمېټې داندام ډېرورش د سپورټ دودې لپاره بهرنیو هیوادونوته ورزشکاران دروزنې لپاره لېږلي وي. داکسان که بهرته دروزنې لپاره ولېږل شي، دوی کولای شي داندام ډېرورش نوې میتودونه زده کړي او دورزش په اړه پوهه ترلاسه کړي، څو داچارې تراوسه نه دي ترسره شوې بل داچې ددغه ورزش وده په دې پورې تړاو پیداکوي، چې خوانان څومره ورسره مینه اولېوالتیالري؟ کوم مهال، چې دخوانانو لېوالتیا ډېره شي، هرومرو دغه ډېر پر خوانانو خپله اغېزه کولای شي اومخې لاټ ګرځي، چې سپورټي کلپونه وده وکړي، نوې سپورټي اکېډېمۍ رامنځ ته شي، چې داندام د پرورش سپورټ ته دې هم دسکټې کېدو اومسلکي کېدو خواته روان شي اوس نه یوازې په کابل کې دکلبونو ولایتونو کې هم دغه سپورټ وده کړې او خپل ځای یې ټولو سپورټونو منځ کې پیدا کړی دی، زه خپله ددې شاهدیم، چې ډېرو خوانانو داندام د پرورش سپورټ ته مخه کړې ده.

پوښتنه: دآرش داندام د پرورش په کلپ کې څونه خوانان دسپورټ زده کړه کوي اوتزده کړې دود څومره دی؟

ځواب: دآرش دپرورش اندام په کلپ کې تر ۲۵۰ تنو پورې سپورټي زده کړه کوي اوپه بیلا بیلو ټیمونو کې راغلې کلپ دسپورټ له ۵ بجو تشپې تراته نیمو بجو پورې خلاصه وي، والورمخ پرانیستی دی ورزشکارانو ته بیلابیل ترلران سپورټي زده کړه ورکوي اوورته لارښوونه کوي. لاران ارزښت مهاله، چې زده کوونکي له وزلونوسره بلدېږي اوبیا خپل زده کړې حرکتونه پرمخ بیايي مسوولیت لري په دې کلپ کې داسې لاران شتون لري، چې دافغانستان دملي تیم غړي دي او شو ځله یې لوبې کړي اوله بونجریو څخه برخمن دي او زده کوونکو ته زده کړه ورکوي، څرنګه کوونکو لپاره لږ ترلږه ۱۵ ورځې ۹ کار دی.

[illegible]

هیواد ـ لوړي

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی ...

بیشتری به مردم خویش گردند همچنان طوریکه در سایر کشور ها معمول است باید به مالکین وسایط نقلیه تفهیم گردد تا یکنوع آله کوچک تصفیه کننده دود را در وسایط شان نصب نمایند تا توسط این آله دود موتر ها تصفیه گردیده و به محیط زیست آسیب نرساند. شاروالی ها به تنظیف شهر ها توجه جدی کرده باگذاشتن کثافت دانی و تخلیه روزمره آن، از نقاط مختلف شهر های کشور زمینه را برای محیط زیست سالم مساعد سازد به سرسبزی جاده و آبیاری نهال های مثمر وغیر مثمر وبته های زینتی غرس شده دلسوزی وتوجه کنند به دکانداران، هوتلداران وسایر شهریان تبلیغ صورت گیرد که در تنظیف کوچه ومحیط زیست خود همکاری واحساس مسوولیت کنند.

بناءً تقاضای ما از مردم افغانستان اینست که محیط زیست خودرا تا حدتوان پاک نگهدارند. ازدود کردن وسوختاندن تایرو موبلایل بی کیفیت خود داری وجلوگیری صورت گیرد و ازشاروالی کابل خواهانیم که محل مناسبی برای کسبه کاران مخصوصاً برای آهنگران درنظر بگیرند وهمچنان برای ذبح مواشی جای ومحل مناسب را در نظر بگیرند به خاطریکه فضای محیط زیست آلوده ازاتلاف روانی باعث تشویش عصبی و روانی شهریان می گردد.

هدف تجلیل از روزجهانی محیط زیست متوجه کردن همه هموطنان ما به اهمیت محیط زیست پاک والنجام کار عملی بخاطر پاک نمودن محلات مسکونی در سراسر کشور می باشد در غیر آن ارائه تقاریظات وخواندن مقالات در خصوص تجلیل ازروز جهانی محیط زیست مفهومی نخواهد داشت.

«خوښي شوې طالب مشران امنیتي ګواښ ...

[illegible]

«د جام خلی دې له نړېدو ...

داافرودلست دخوسیو دبرابرولو اوتنظیم دطرلګوالي په برخه کې په دغه وزارت پورې اړوندو مسوولینو له روزلیز پروګرامونه هم جوړ کړي په پای کې داطلاعاتو اوفرهنګ وزارت دفرهنګي چارو مېین دلرغوال میراث له مسوولینو څخه وغوښتل چې دجام دخلي په باب خبرې دې دلرغوال میراث د سازمان دعمومي مجلس په اجندا کې چې تاکل شوې ده دروان کال دجون میاشتې له پنځلسمې نېټې څخه تر خلیروشتمې نېټې پورې دقطر په پایتخت دوحه کې جوړ شي شامل کړي، اوغښتګ زمنه وکړه چې خپلې ټولې هڅې به ددغه مجلس په اجندا کې دجام دخلي دخیرودشـتنولو لـپاره وکـاروي تر څو پوهـیا دجام خلي دېنـاملرلي په مرکز کې خای ولري.

باختر

«ایران د سورېې ...

چې لـه سـتـنـېدو وروسـتـه نـولې مـسـلـي دسـازمان ورکولـو دطرحـې پـه ګـډون دافغانانو دویزې تمدید په مثبت نظر سره خبرې ده زیاته کړه په ایران کې مېشتو افغانانو په وړاندې زموږ نظر مثبت دی اوپه ټولوبرخو کې همکاري نه تیاریو ده دایران له لارې دسورېې جګړې ته دافغانانو د استولو په باب خپاره شوې خبرونه په کلکه رد کړل او زیاته یې کړه، زموږ په ستراتیژي کې په سوریه کې دنظامي حل لاره شتون نه لري له دې امله موږ دسورېې جګړې ته دسرتیرو د استولو په لټه کې نه یو خو ده زیاته کړه، بایې چې افراد په شخصي اومذهبي انګیزو سره له بیلابیلو لارو په دې جګړه کې ګډون وکړي دیادونې وړ ده چې فشلوي په کابل کې دایران دسفارت په قونسلي برخه کې دنوې الکترونیکي سیستم دپرانستلو لپاره چې دوېزې دصادرولو په برخه کې زیاتې اسانتیاوې برابروي کابل ته سفر کړی دی.

امریکا په قرغزستان کې خپله پوځي ...

[illegible]

لږوال هوايي ډګر کې د امریکا له پوځي اډې څخه له یوازې افغانستان: بلکې له جنوبي کوریا څخه لیوتې بیا تر منګولیا، پولنډ او سلواډور پورې عسکر انتقالېدل امریکا په دغه هوايي اډه کې د قرغزستان حکومت ته نږدې ۲۰۰ ودالې. جنرتورونه، موټران او فرنیچر پرې اېښي دي دغه پوځي اډه په لومړي سر کې د پیشر په نوم نومول شوې وه پیتر هغه څوک و چې د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر میاشتې پر ۱۱ نېټه په نیویارک کې پر سوداګریزو مرکزونو تر برید وروسته د اور وژنې پر مهال یې خپل ژوند له لاسه ورکړ خو په ۲۰۰۵ کال کې دغه اډه ،ماناس، د تجهیزاتو د ترانزیت اډه ونومول شوه.

د (چهاریادواره) کتاب له چاپه ...

پر ژوند لیک رڼا اچول شوې او ددوې کار نامې یې په بشپړ ډول تشریح کړې دي د کتاب په لومړیو کې د سراج الدین سعید پر ژوند لیک او کارنامو رڼا اچول شوې ده هغه چې په ۱۳۱۹ هجري قمري کال د کابل په ده افغانانو کې زیږېدلی دی اوپه ختنه شیواري پښتون دی سعید ډېرې لوړې دولتي دندې تر سره کړې د اماني دورې نه پېښو را وروسته د سراج الدین سعید ژوند د تېرو ددانو په شان بکته پورته تللی او له خپل هیواده اوسني پاکستان او بیا ایران ته مهاجر شوی دی په کتاب کې دوهم سجل شوی کس نایب سالار سعدالله خان صافي دی چې د خپل ژوند ډېره برخه یې د ملي دفاع په وزارت کې تېره کړې اودببرک کارمل د واکمنۍ پر مهال یې له خپل ژوند سره مخه ښه کړې ده له هغه وروسته د کتاب په پاڼو کې دنایب سالار سعدالله خان صافي د مشر زوی محمد جان فنا یادونه را غلې دی د هیواد په کچه یوه پیژندل شوې ادبي څېره وه ۲۱ ناچاپ اثار لري د کتاب لیکوال ښاغلي مصطفی عمر زی د خپل کتاب په ۸۲ مخ کې د هغه د شهادت په اړه لیکي: «شهید محمد جان فنا در هنگام شهادتش چهل و هفت سال عمر داشت و در زمان خود از مطرح ترین و معروفترین چهره های نظامي ،فرهنګي و ادبي افغانستان بود کمونستان خدا ستیز ، محمد جان فنا را در هنګامي به شهادت رسانیدند که از رهګذر فکري و کرداري ، در بلندي ها قرار داشت. شهید محمد جان فنا در اوجش فنا شد.» د کتاب په ۱۰۸ مخ کې د نایب سالار سعدالله خان صافي ددوهم زوی ډاکتر قمرالدین آتمیکي یادونه را غلې دی د طب او فارسي له پوهنځي نه فارغ شوی و، خو څرګنده چې د ملکانو دپالیسک له تسلط سره یې ذهني توافق نه درلود نو د جګړې په دغه یې تقاعد وکړ د کتاب په ورو ستیو کې د حیات الله بختي له خوا د کتاب د لیکوال مصطفي عمرزي پر ژوند لیک او فعالیتونو هم رڼا اچول شوې ده.

حیات الله حلیم

افغان اعلانات

ریاست معارف ولایت کابل پښکه درنظر دارد حویلی ده اطاقه را برای مکتب ابتدائیه قلعه شادی ولسوالی بګرامی با صاحبي مولاګل ولد سید محمد ماهانه به مبلغ هجده هزار افغانی برای مدت یکسال قرارداد مینمایند موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (۱۵۰۱)

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع محمد حامد ولد محمد خان دوکاندار مارکیت ارمانا میرساند تا جهت تعقیب دوسیه دعوی خویش از نشراعلان الی دو ماه به ریاست محکمه تجارتی کابل حاضر شود درغیر آن درغیاب شان تصمیم اتخاذ وانګاه حق شکایت را نخواهد داشت. (۱۵۰۳)

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست معارف ولایت کابل پښکه درنظر دارد حویلی ۱۱ اطاقه برای مدرسه دینی کلکان را باتوید ولد عبدالحکیم ماهانه مبلغ ده هزار افغانی برای یکسال قرارداد می نماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (۱۵۰۶)

◈ ◈ ◈ ◈

پارکینګ وسایط شهری واقع سینما پامیر به اجاره داده میشود اشخاص انفرادی ومشتاین خصوصی که خواهش اجاره ګرفتن آنرا داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست عواید شاروالی کابل سپرده وخودشان از نشراعلان الی بیست ویک روزکاری مراجعه نمایند شرطنامه را ملاحظه کرده میتوانند تضمین اخذ میګردد. (۱۵۰۸)

◈ ◈ ◈ ◈

شاروالی کابل درنظر دارد تا امور ساختمان سالون فاتحه خوانی زنانه واقع بینی حصار مربوط ناحیه هشتم را از طریق سکتور خصوصی به داوطلبی بسپارد. انعده از شرکت های مسلکی که از تجارب خوب کاری وامکانات تخنیکی برخوردار بوده و داوطلب باشند تقاضا میګردد که به منظور اخذ شرطنامه ولست مشخصات به ریاست پالیسی وانسجام شاروالی کابل مراجعه نموده وخود شان از نشراعلان الی بیست ویک روز درمجلس افرګشائی اشتراک نمایند تضمین طبق شرطنامه اخذ میګردد. (۱۵۰۷)

◈ ◈ ◈ ◈

شرکت مخابراتی افغان تیلی کام جهت اعمار دوباب تعمیر برای نصب دستګاه های جدید درشهرک امید سبز وساحه ارزان قیمت ضرورت به قرار دادی دارد شرکت های ساختمانی واشخاصیکه اعمار تعمیر های فوق را به شکل قرار داد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ۲۸/ ۳/ ۱۳۹۳ ساعت ۲:۰۰ بعد از ظهر جلسه تخنیکی وبه تاریخ ۲/ ۴/ ۱۳۹۳ ساعت ۱۰ قبل از ظهر که روز داوطلبی وافرګشایی است درخواست های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد

آمریت تهیه وتدارکات

منزل چهارم تعمیر پست پارسل

محمد جان خان وات کابل افغانستان

شماره های تماس ۰۲۰۲۱۰۲۲۲۰_

۰۲۰۲۱۰۲۲۲۲۰_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱

۰۷۵۴۰۱۰۰۰۲_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱

ایمل آدرس

m.hamed@afghantelecom.afsabcor.khwaja@afghantelecom.af

ویب سایت

www.afghantelecom.af (۱۵۱۱)

◈ ◈ ◈ ◈

شرکت مخابراتی افغان تیلی کام برای سیستم GSM-2G-3G ولایات کندهار، مزارشریف، کندز، ننګرهار وهرات به سیستم چیلرکه دارای ظرفیت های مختلف می باشد به قرار دادی ضرورت دارد. دوایر دولتی ،شرکت های وارداتی واشخاصیکه خواهش رسانند وسایل سیستم فوق را به شکل قرارداد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ۱۸/ ۳/ ۱۳۹۳ ساعت ۲:۰۰ بعد از ظهر جلسه تخنیکی وبه تاریخ ۲۳/ ۳/ ۱۳۹۳ ساعت ۱۰ قبل از ظهر که روز داوطلبی وافرګشایی است درخواست های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد

آمریت تهیه وتدارکات

منزل چهارم تعمیر پست پارسل

محمد جان خان وات کابل افغانستان

شماره های تماس

۰۲۰۲۱۰۲۲۲۲۰_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱

۰۷۵۴۰۱۰۰۰۲_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۲

ایمل آدرس

m.hamed@afghantelecom.afsaboor.khwaja@afghantelecom.af

ویب سایت

www.afghantelecom.af (۱۵۱۲)

◈ ◈ ◈ ◈

وزارت معارف درنظر دارد پروژه MoE/W-183/ S-NCB 10.6 اعمار تعمیر ۸ صنفی همراه با کمپیوتر لاب ولابراتوار، سیستم کانالیزاسیون وفاضل آب، سیستم برق ۵ غرفه تشناب ها ، دیوار احاطه همراه با دروازه وکثافات دانی پلاستیکی وکانکریتی ... ۱۰ قبل از ظهر که روز داوطلبی وافرګشایی است درخواستی های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد

آمریت تهیه وتدارکات

منزل چهارم تعمیر پست پارسل

محمد جان خان وات کابل افغانستان

شماره های تماس

۰۲۰۲۱۰۲۲۲۲۰_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱

۰۷۵۴۰۱۰۰۰۲_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۲

ایمل آدرس

m.hamed@afghantelecom.afsabcor.khwaja@afghantelecom.af

ویب سایت

www.afghantelecom.af

(۱۵۱۶)

◈ ◈ ◈ ◈

جواز کار نمبر ۰۰۹۱۱۲۰۱۰۰۰۱۴۱۵ به اسم کوپتا تبعه کشور هندوستان مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◈ ◈ ◈ ◈

برای مدرسه بی بی عایشه در مرکز ولایت میدان وردک را به شرکت های ساختمانی بوناپشد ریناسینس وسالار شکیب ،جانیست وینچیر، به قیمت مجموعی مبلغ ۱۶۴۲۰۲۵۸۲۲ افغانی می باشد عقد قرار داد نماید. شرکت های خصوصی ودولتی که درمورد ادعا داشته باشند از نشراعلان الی چهارده روز به ریاست تهیه وتدارکات مراجعه نمایند درغیرآن حق شکایت را نخواهند داشت (۱۵۱۸)

◈ ◈ ◈ ◈

ریاست معارف ولایت کابل پښکه درنظر حویلی ۳ اطاقه را برای مکتب ابتدائیه له برجه ولسوالی بګرامی با ویس محمد ولد عبدالنبی ماهانه به مبلغ شش هزار افغانی برای مدت یکسال قرار داد مینماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند (۱۵۲۱)

◈ ◈ ◈ ◈

وزارت معارف از بودجه خویش اعماربخش دوم لیلیه مدرسه مولوی تره خیل معه دوباب چاه سپتیک واقع پل چرخی مربوط ناحیه ۲۱ شهرکابل را به اساس داوطلبی باز داخلی وقانون تدارکات ملی قرار داد مینماید. ازشرکت های ساختمانی واجد شرایط دعوت بعمل میآید تا اسناد داوطلبی را دربدل ۱۰۰۰ افغانی پول غیر قابل بازگشت الی یک روز قبل از آفرګشائی از ریاست تهیه وتدارکات وزارت معارف بدست آورند آفرګشائی پروژه مذکور به تاریخ ۱۰ سرطان سال ۱۳۹۳ ساعت ۱۱ قبل از ظهر در ریاست تهیه وتدارکات وزارت معارف تدویر یافته آفرهای دیر رسیده والترنیتی پذیرفته نمیشود شرطنامه را ملاحظه نموده تضمین اخذ میګردد. (۱۵۲۰)

◈ ◈ ◈ ◈

امور خدماتی وتنظیفی ناحیه یازدهم شهرکابل درمطابقت با قانون تدارکات جمهوری اسلامی افغانستان برای سکتور خصوصی محول میګردد شرکت ها وموسسات خدماتی واشخاص انفرادی که خواهش اشتراک در پروسه داوطلبی را داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست تنظیف شاروالی کابل واقع چهارراهی تنظیف مقابل هوتل و رستورانت شام پاریس بسپارند شرطنامه را درمقابل مبلغ دوهزار افغانی پول غیرقابل بازګشت بدست آورده و آفرهای مالی وتخنیکی شان را از نشراعلان الی بیست ویک روز طور محفوظ بداخل پاکت های سربسته وبعد از مهر ونشانی شد به شعبه مربوط تسلیم وخود شان به روز داوطلبی حاضر ګردند تامیات درجلسه داوطلبی وافرګشائی اخذ میګردد. (۱۵۲۲)

ketabton.com - The Digital Library

هیواد

HEWAD DAILY

ورځپانه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د غبرګولي ۱۴ مه د ۱۴۳۵ ق د شعبان المعظم ۵ مه د 4/6/2014

هیواد ورځپانه د ۱۳۹۳ لمریزکال لپاره ګډون کوونکي مني

[illegible]

* د دولتي ارګانونو، وزارتونو او ادارو لپاره کلنی ګډون ونډه ← ۳۰۰۰ _ افغانۍ
* د دولتي ارګانونو، وزارتونو او ادارو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه ← ۱۵۰۰ _ افغانۍ
* د محصلینو، زده کوونکو او عامو خلکو لپاره کلنی ګډون ونډه ← ۲۰۰۰ _ افغانۍ
* د محصلینو، زده کوونکو او عامو خلکو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه ← ۱۰۰۰ _ افغانۍ
* د کورنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره کلنی ګډون ونډه ← ۴۰۰۰ _ افغانۍ
* د بهرنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه ← ۲۰۰۰ _ افغانۍ
* د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو او موسسو لپاره کلنی ګډون ونډه ← ۴۰۰۰ _ افغانۍ
* د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه ← ۳۰۰۰ _ افغانۍ
* له هیواد څخه د بهرمیشته والو لپاره کلنی ګډون ونډه ← 200 - ډالره

«د جام څلی دې له نړېدو وژغورل شي»

سید مصدق خلیلي چې د لرغونو میراثونو په نړیوال سیمینار کې د ګډون په مقصد فرانسې ته سفر کړی و، د افغانستان د لرغونو میراثونو او د غلوي ضمانې د ارزښت په باب تر ټولو خطرناک وړمه ورځ د نړیوالو میراثونو د نړیوال سازمان د اسیا او اوقیانوسیه د برخې له ریس جینګ فینګ سره په کتنه کې د دغه ارزښتناک فرهنګي میراث له انډیښنو ډک حالت یادونه په ترڅ کې څرګنده کړه، چې په غور ولایت کې د وروستیو سیلاوونو له امله د دغه څلی استنادي دېوال چې د جام مشهور په تګلوري کې دی، په بشپړه توګه ویجاړ شوی چې دغه ناوړه کار د جام تاریخي څلی له خطر سره مخامخ کړی دی.

ده زیاته کړه چې په همدې حال کې د زیانونو او ټولو جوې عواملو له امله د دغه څلي د معمارۍ او خطي ښکلا د نړېدو په حال کې ده او له تدریجي ویجاړتیا سره مخامخ دی، که چېرې په لنډ مهال کې د نړېدو مخه یې ونه نیول شي لرې به نه وي چې په څلي کې کومه ښکلاګانه پاتې کېږي او د اکار د دغه څلي د معمارۍ او هنري ارزښت په کمښت باندې مستقیمه اغېزې لري. خلیلي په دې ترڅ کې چې د دغې پېښې تصویرونه او مفصل رپوټ د نړیوال میراث د سازمان د اسیا او اوقیانوسیه د برخې ریس ته وړاندې کړل. له ده څخه یې وغوښتل چې د څلي د حالت او د جام د لرغوني ساحې د څېړنې لپاره د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت سره همکاري وکړي.

جینګ فینګ د جام څلي له د پاملرنې په خاطر د همکارۍ ژمنه وکړه او څرګنده یې کړه چې په ډېر لنډ ممکن وخت کې جاپان، کوریا او ایټالیا په ګډون له مرستندویو هیوادونو سره اړیکي نیسي چې له نړیوال میراث سره د خپلو مرستو په برخه د جام څلي له بیله کړي. ده زیاته کړه چې غواړي د څلي د ځارنو د ټینګښت په برخه کې د نړیوال میراث د سازمان عمومي غونډې ته پروپوزل وړاندې کړي، چې ضمیمه به یې د جام د څلي له انډیښنو ډک حالت او د استنادي دېوالونو د موضوع سملاسي او جدي اقدام د اړتیا په یادونې سره هم عمومي او د اجرایوي بورډ غونډو ته وړاندې کړي. په دې کتنه کې دغه راز په افغانستان کې د نړیوال میراث د ساحو د حالت او د نړیوال میراث په فهرست کې د افغانستان د یوشمېر نورو تاریخي او لرغونو ساحو د ثبت د څرګندوالي په باب خبرې وشوې چې د نړیوال میراث مسوولینو یې هرکلی وکړ، او ویې ویل د دغې اداري امکاناتو له په پاملرنې سره د نړیوالو میراثونو په فهرست کې د ثبت په لاره کې د لرغونو میراثونو دوراندې کولو لپاره ډېر به وخت دی او په دې برخه کې یې د هر راز همکارۍ ژمنه وکړه.

فینګ ژمنه وکړه چې په لېږدي راتلونکي کې دوه تنه ماهران لېږي چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د ثبت د دوسیو د برابرولو په لاره کې مرسته وکړي اوله دې سره جوخت د نړیوال میراث په فهرست کې ۷ مخ

«رسانه ها باید در انتخابات اینده مسئولانه...

کرزی نسبت به همه دوره ها متماز بوده است مبارز خاطر نشان کرد که افغانستان خوشبختانه زندانی سیاسی در عرصه ژورنالیزم ندارد و تاکید نمود که وضعیت آزادی بیان در افغانستان نسبت به کشور های همسایه بهتر است وی اطمینان داد که آزادی بیان به قدرتی که در افغانستان رسیده است در آینده نیز باقی خواهد ماند و از رسانه ها خواست تا با تمام توان از آن حفاظت و پاسداری کنند. داکتر محمد هاشم عصمت الهی نیز در این نشست صحبت کرده، خطاب به رییس جمهور کرزی گفت زمانیکه شما بر اریکه قدرت تکیه زدید افغانستان در عرصه ارتباطات اجتماعی، بحران را تجربه می کرد اما شما این بحران ها را به نفع ثبات و منافع کشور مهار و مدیریت کردید. در این نشست رییس جمهور در پاسخ به سوالی که نقاط ضعف و قوت ایشان در بیشتر از ۱۲ سال گذشته چه بوده است، گفت بزرگترین موفقیت من این بود که افغانستان خانه همه افغانها گردید. همچنان توجه به معارف و تهیه بورس های تحصیلی به جوانان افغان یکی از دستاورد های بزرگ ما بود. حامد کرزی افزود یکی از مهمترین دستاورد های دیگر، احراز جایگاه و عزت افغانستان در جامعه جهانی است هیچ نشست و یا اجلاس بین المللی وجود ندارد که در آن افغانستان حضور نداشته باشد بیرق افغانستان در تمام جهان در اهتزاز است رییس جمهور کرزی نواقص حکومت اش را نیز برشمرده گفت که ناتوانی ما در تطبیق قانون بود زیرا امکانات و وسایل تطبیق قانون را نداشتیم و هنوز هم نداریم و دلیل دیگرش کمبود کادر های مسلکی به منظور تطبیق احکام دولتی بود. حامد کرزی ناامنی و عدم ثبات را در کشور یکی از چالش ها شمرد و همچنان حضور نیرو های خارجی را نیز عامل عمده در عدم تطبیق قانون در کشور دانست

د ناټو د روزنیز ماموریت...

هم د ۲۰۱۶ کال تر پایه پورې، په بشپړه توګه له دغه هیواده ووځي. په دې ډول به پلان سره امریکا غواړي چې د خپل تاریخ یو ډېره اوږده جګړه چې پر دغه هیواد د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر د ۱۱ نېټې بریدونو ولموله، پای ته ورسوي. د ناټو د غړو هیوادونو د دفاع وزیرانو غونډه پرون پیل او نن به هم دوام وکړي، دا غونډه په بروکسل د افغانستان لپاره پر خپل نوي پلان شوي ماموریت «ریزولوټ سپورټ» بحث کوي. د بحث مهمه خبره دا ده چې آیا له افغانستانه د امریکایي عسکرو د وتلو مهال وېش پر دغه پلان اغېزه لري که نه، که یې لري نو څه ډول. د ناټو یو شمېر ډیپلوماتانو وویل چې د امریکایي ځواکونو د وتلو مهال وېش د ناټو د دغه پلان په هکله چې غواړي په سیمه پیژو اډو کې افغان امنیتي ځواکونه وروزي، دا پوښتنې رامنځ ته کړې چې آیا د امریکایي سرتیرو د کمېدو په پام کې نیولو سره کېدای شي دغه پلان تر یوه کال زیات دوام وکړي. په ناټو کې د امریکا استازي ډګلاس لوټ، یوه لنډ خبري کنفرانس ته وویل، دا لا تر اوسه روښانه نه ده چې آیا د ناټو ماموریت به تر ۲۰۱۵ کال وروسته هم دوام وکړي که نه، حتی که چېرې راتلونکي افغان ولسمشر له امریکا او ناټو سره پلان شوی امنیتي تړون لاسلیک هم کړي. لوټ وویل «زه کولای شم چې یوازې دومره ووایم چې د واشنګټن له خوا اعلان شوی پلان یوازې دا چاڼ ورکوي چې د ناټو د «ریزولوټ سپورټ» ماموریت تر لږ تر لږه یو کال دوام کولای شي» د امریکا استازي د خپلو خبرو په دوام کې وویل «دا چې تر هغه وروسته څه کېږي په هغه پلان پورې اړه لري چې تراوسه لا جوړ شوی نه دی یوه خبره روښانه ده چې له ریزولوټ سپورټ ملاتړ ماموریت سره د ایالات تر یوه کاله پورې مرسته کولای شي» د ناټو یوه لوړپوړي پوځي چارواکي وویل چې هغه لمنه لري چې د ناټو نور غړي هیوادونه تر ۲۰۱۶ کال وروسته له ۳۰۰۰ تر ۴۰۰۰ پورې سرتیري د امریکایي ځواکونو تر ځنګ ودروي. د ناټو د روزنې د نوي پلان له مخې ترکیه په کابل، آلمان په مزار شریف، ایټالیا په هرات او امریکا متحده ایالات په جنوب او ختیځ کې د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې ماموریت مشري پر غاړه اخیستې ده. د پلان بدلون خو د ناټو یو لوړپوړي ډیپلومات وویل چې د امریکایي سرتیرو د کمولو د تصمیم معنی دا ده چې په کابل او څلورو نورو سیمه پیزو «اډو» کې د ناټو پلان شوي طرحه به تر ۲۰۱۵ وروسته پلي نه وي. نوموړي ډیپلومات چې د خپل هویت د نه ښوولو په شرط یې خبرې وکړې وویل «د ۲۰۱۶ کال له پاره به تر یوې اندازې بل ډول پلان وي او د ۲۰۱۶ کال په پای کې به نور نه امنیتي روزنه وي او نه هم کومه پوځي سلا مشوره او مرسته.» دغه راز د امریکایي ځواکونو د کمولو اعلان په دې هکله هم پوښتنې رامنځ ته کړې چې آیا آلمان او ایټالیا به وکړای شي چې په یوازې ځان سره د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې ماموریت ته په شمال او لویدیځ کې دوام ورکړي. د ناټو ماموریت د عملي کولو لپاره اکمالاتي او لوژستیکي مرستې په لومړیو لیو کې راځي، لکه د هوایي بریدونو او ترانسپورت لپاره الوتکې او دغه راز د ټپیانو د انتقال الوتکې دغه ټول مرستې تر زیاتې کچې یوازې د امریکا متحده ایالات چمتو کولای شي. د متحده ایالاتو استازي، لوټ د دا ډول مرستو په هکله وویل چې د هغه هیواد اکمالاتي مرستو ته ژمن دی، خو «دا د دې معنی نه لري چې امریکا به خپل هر متحد ته هر څه چې غوښتنه یې وکړي امکانات او منابع برابروي. دا ځکه چې تر یوې اندازې پورې دا د هر هیواد خپل مکلفیت دی چې له خپلو سرتیرو سره مرسته وکړي.» ویل کېږي چې د امریکا ۹۸۰۰ سرتیري چې په راتلونکي کال کې پاتې کېږي، یوه برخه به یې د ناټو د امنیتي روزنې په چوکاټ کې او یوه برخه به یې د القاعدې د هڅو پر خلاف د ترهګرۍ ضد ماموریت له پاره وګومارل شي

پر کونړ د پاکستان د راکټي حملو موضوع باید...

د بهرنیو چارو وزارت ته دنده سپارل شوې چې له امریکا څخه وغواړي، چې د افغانستان او امریکا ترمنځ د ستراتیژیک تړون د تهمې مادې او موجود میکانیزم له مخې په خپلو ژمنو عمل وکړي. خو په کابل کې د امریکا سفیر وویل، چې د ستراتیژیک سند له مخې دوی مکلف نه دي! چې په دې موضوع کې ښکاره اقدام وکړي «ماښره اوس دا سند نشته، خو د دې سند له مخې امریکایي ځواکونه کوم مشخص عمل ته ژمن نه دي! موږ پوهېږو، چې د افغانستان ثبات او امنیت مهم دی، موږ له افغان حکومت سره مرسته او مشوره کوو، چې څنګه کولای شو ته ځواب ورکړي» د پاکستان د راکټي حملو په اړه د افغان حکومت او خلکو له غبرګونونو سره - سره اوس هم دغه حملې دوام لري او د کونړ چارواکي وایي! چې د نه شتې په ورځ ددې ولایت په سرحدي سیمو ۱۲۰ توغندي لګېدلي. کارپوهان وایي، ترهغو چې حکومت له یوه پیاوړي موقف څخه له نړدې له پاکستانی چارواکو سره دا موضوع حل نه کړي! اعتراضونه او په دې اړه له بهرنیو هیوادونو څخه مرسته غوښتل کوم ځای نه نیسي

افغانستان د نړیوالو رسنیو په هنداره کې

امریکا له مجبوریته له برګډال سره د طالب بندیانو تبادله تر سره کړه

د امریکا فارن پالیسي خپرونې او د لندن ډیلي ټیلګراف ورځپاڼې د یوه امریکایي اسیر په مقابل کې د پنځو طالب زندانیانو د تبادلې په هکله مطالب خپاره کړي دي. فارن پالیسي: [illegible] د امریکا د پنځو طالب بندیانو په مقابل کې راخوشې شو. فارن پالیسي خپرونه خوشې شوي طالب زندانیان د منځنۍ رتبې [illegible] او لیکي چې خوږه ضابط باو برګډال په ۲۰۰۹ کال کې د افغانستان په ختیځ کې اسیر شوی و [illegible] امریکا ځانګړو ځواکونو له هغه څایه بېرته ترلاسه او د طبي معاینو لپاره یې د امریکایي ځواکونو یوې نږدې اډې ته انتقال کړی په مقابل کې یې پنځه طالب بندیان د امریکا د پوځ په یوې باروړونکې C-17 ډوله الوتکه کې د ګوانتانامو له محبس قطر ته انتقال شول. فارن پالیسي زیاتوي چې، جمهور رییس اوباما د دغه سرتیري خوشې کېدل له افغانستانه یو نه منونکی خبر وګاڼه! هرکلی یې وکړ او له طالبانو سره یې د روغې لپاره د پراخو خبرو یو لیکه فال ولیو. خپرونه په دې هکله د جمهور رییس اوباما اعلامیه اقتباسوي! چې لیکي، په داسې حال کې

[illegible]

یې د یو سرتیري په مقابل کې پنځه ګله خوشې کړل! خپرونه لیکي: چې د دغه سرتیري د راشولو لپاره خطرناکه عملیات هم یو مهال تر غور لاندې وو! خو هغه، درلودې او وروسته بیا د ویکي لیکس له خوا افشا شوې! دوی د اوچت استخباراتي ارزښت خاوندان ګڼل شوي وو

«ایران د سوریې جګړې ته افغانان نه دي لېږلي»

ارشاد احمدي وړمه ورځ د ایران د بهرنیو چارو وزارت له پارلماني، قونسلي او له دغه [illegible] د سوریې جګړې ته د ایران کې د مېشتو افغان مهاجرینو د استولو له پلوه د افغانستان [illegible]، د مجرمینو د استرداد او د قضايي مهاجرت په باب خبرې وکړې احمدي په تېرو درېو کلونو کې د افغان مهاجرینو په نسبت د ایران د کورنیو ښو او د سازمان ورکولو د طرحې په ګډون د افغانانو د ویزې د تمدید له امله قدرداني وکړه او د هغوی د ویزې د تمدید غوښتنه یې وکړه. د بهرنیو چارو وزارت سیاسي معین په ایران کې بندي افغانانو ته د اساسي قوانینو د غوښتنې په ترڅ کې د هغوی د مجازاتو د بښنې او تخفیف غوښتنه وکړه، او زیاته یې کړه په عمري بند د اعدام د جزا د تعدیل په باب سیاسي تصمیم کولای شي د افغانستان د خلکو ترمنځ او د دواړو هیوادونو په اړیکو کې مثبتې اغیزې ولري دغه راز قشقاوي ژمنه وکړه ۷ مخ

هیواد څخه په بهر کې د مېشتو ایرانیانو د چارو له مرستیال علي رضا قشقاوي سره په کتنه کې دواړو لورو د جمهوري ریاست د راتلونکو انتخاباتو، په ایران کې د مېشتو مهاجرینو ستونزو، د سازمان ورکولو د طرحې په ګډون دانډېښنې، په ایران کې د مېشتو بندي افغانانو د مجازاتو د بښنې او تخفیف، د دواړو هیوادونو ترمنځ د قونسلي چارو ګډ کمیسیون د دایمي غونډې د جوړولو، د بندیانو د لېږدولو د موافقې لیکلو د اجرا

زموږ افغان ماموریت به له ۲۰۱۵ م کال ...

د افغانستان پر همکارۍ، له افغانستان سره په سیاسي او تنظیمي همکارۍ او د ناټو هغه ماموریت ارزول کېږي چې هدف اوس په افغانستان کې په کې تشکیل دی. نوموړي چارواکي وویل، د ولسمشر اوباما د اعلان سره سم به په افغانستان کې تر لس زرو کم امریکایي سرتیري پاتې کېږي او د ۲۰۱۵ م کال په جنوري کې به ناټو د افغانستان د پوځ د روزنې او سلامشورو بهیر ته دوام ورکړي، تر هغه سلامي ماموریت پای ته رسېږي، وروسته به په افغانستان کې د ایساف ماموریت هم ختم شي او له افغانستان سره به د مشارکت بهیر دوام ولري. نوموړي د یوه خبري غونډې په پوښتنې په ځواب کې چې په افغانستان کې د بشپړ حضور ختمولو غوراوی شته او کنه، وویل نه داسې څه نشته او به هر صورت به اجازه ورنه کړي چې د تېرو ۱۲ کلونو لاس ته راوړنې به اوبو لاهو شي. هغه وویل، ناټو افغان ځواکونو ته روزنه ورکوي خو د مالي لارو چارو برابرول د ناټو د غړو هیوادونو دنده ده. ناټو په افغانستان کې د ټاکنو د لومړي پړاو له امنیه خوښ دی چې افغان ځواکونو یې د امنیت ساتلو دنده لرله. ناټو د ټاکنو دویم پړاو با امنه سر ته رسېدو ته سترګې پر لاره ده. د بروسلز اوسنی غونډه پر اوکراین د روسیې د تیري تر پیل وروسته لومړنۍ غونډه ده او دوی به پر بحث وکړي چې د روسیې پوځي ګام ته کوم غبرګون وښيي. د ناټو د دفاع وزیرانو بله غونډه په سپتمبر کې د برتانیا په ویلز کې کېږي.

بهرني لنډ خبرونه

اروپا نه د اوباما سفر پر اوکراین تمرکز کوي

د امریکا جمهور رییس باراک اوباما اروپایي سفر پیل کړی چې مخې یې د اوکراین کړکېچ یې اجنډا اصلي موضوع وي. هغه به د اوکراین له ټاکل شوي ولسمشر سره هم ووینې. اوباما پرون د پولنډ پلازمېنې وارسا ته ورسېد چې د اروپا په ختیځ کې خپلو متحدانو ته بیا ډاډ ورکړي. د اوباما په اجنډا کې شامله لومړۍ موضوع له هغو امریکایي او پولنډي ډیپلوماتانو سره لیدنه شامله ده چې د اوکراین کړکېچ تر پېلېدو وروسته په دې اړه کې د پانګه هیوادونو پر پولو هوایي ګزمې کوي. تر دې غونډې وروسته به ولسمشر اوباما او پولنډ سیال یې د یوې غونډې مشري وکړي. اوباما بروکسل ته خپې او هلته د G7 هیوادونو په غونډه کې ګډون کوي. روسیې تر دې مخکه د G8 غړیتوب لاره چې د اوکراین په کړکېچ کې د لوېدیځ په اند د نه همکارۍ له کبله له دې سازمان څخه وایستل شو او په عوض یې G7 رامنځ ته شو هغه فرانسې ته هم ځي، چې ولسمشر فرانسوا اولاند سره ووینې. اوباما به د دې ورځې د اوبیږي کلیزې د لمانځنې پر مهال له ولادیمیر پوتین سره مخامخ شي.

د سوریې د ولسمشرۍ شخړه ییزې ټاکنې

په سوریه کې پرون د ولسمشرۍ ټاکنې تر سره شوې. اټکل کېږي چې د سوریې مشر بشارالاسد به درېیم وار هم د اوو کلونو لپاره پر واک پاتې شي. په سوریه کې له نږدې درېیو کلونو راهیسې روانې کورنۍ جګړې کې تر ۱۶۰ زره زیات انسانان وژل شوي او په میلیونو نور لېښدلي او کډوال شوي دي. د دغه هیواد اپوزیسیون دا ټاکنې مسخره بولي او د انتخاباتو د تحریم ږغ یې کړی دی. دغه ټاکنې یوازې د حکومتي ځواکونو تر ولکې لاندې سیمو کې تر سره کېږي.

په هند کې د جنسي تېري او وژنې نوې پېښه رامنځ ته شوه

په هند کې یو وار بیا پر ځوانې نجلۍ لومړی جنسي تېری شوی او بیا وژل شوې ده دغه پېښه په اترپردېش ایالت کې چې د هیواد په شمال ختیځ کې پروت دی، رامنځ ته شوې ده خو ورځې د مخه هم په دغه ایالت کې د ۱۴ کلنې او ۱۲ کلنې نجلۍ مړي موندل شوي وو پر دوی هم جنسي تېری شوی وو. دا تازه پېښې د ۲۲ کلنې نجلۍ لوخ جسد په بارېلي ولسوالۍ کې موندل شوی دی. وایي دغه نجلۍ تر مرګ د مخه د تېرایو څېلو ته مجبوره کړل شوې وه. د سیمه ییز حکومت د مقر مخې ته په سلګونو لېرونو ګړو د دې پر ضد مظاهره وکړه دوی د بخښو د خوندي ساتلو او د قربانیانو لپاره د عدالت غوښتنه کوله.

چین د ګوګل شرکت سانسور کړی

چینایي چارواکي تر بحوا زیات اوس د ګوګل امریکایي انټرنیټي شرکت ته د خلکو د لاس رسي مخه نیسي. چینایي دغه نوی بندیز د ۱۹۸۹ کال د جون پر ۴ نېټه د بیجینګ د تیانانمن په میدان کې د پوځ له خوا په خونړۍ توګه د دیموکراسي غوښتنګ د خپلو کلیزې سره تړاو ولري. د «ګرېټ فایر اوزګت» په نامه انټرنیټ پالې چې د چینایي سانسورونو ارزونه کوي، وایي چې دغه سانسور د اوونۍ د پای راهیسې د ګوګل ټول خدمتونه لکه لټون، بریښنا لیکونه او نښې المیزې اړې دي. د تیانانمن میدان د خونړۍ پېښې کلیزې له امله د خلکو په دغه جمهوریت کې د انټرنیټ د سانسور سره سره امنیتي تدابیر هم لا پسې ټینګ شوي دي. د ټول هیواد په کچه حکومت ضد انتقاد کوونکي نیول شوي، نظربند شوي، تحقیقات تري شوي او یا هم ګواښل شوي دي. که چې د ګوګل شرکت په ۲۰۱۰ کال کې له چینه لمن ټوله کړه، چې مجبور نشي د لا زیات سانسور سره مخامخ شي، په اوتوماتیکه توګه د ۲۰۱۰ کال کاروونکي په هانګ کانګ کې د ګوګل پاڼې ته واړول شول

په فرانسه کې د حج ننداړتون

تر لندن وروسته پاریس مکې مکرمې ته د حج د ننداړتون کوربه توب کوي. ننداړتون د پاچا عبدالعزیز د عامه کتابتون او پاریس کې د عربې نړۍ د انسټیټوټ په لوبست جوړ شوی د ننداړتون پرانیستونکي غونډې ته د فرانسې ولسمشر فرانسوا اولاند هم ورغلی و، او دغه ننداړتون یې د پاریس او ریاض ترمنځ په ادبي تاړونو د ټینګو شویو اړیکو بېلابېل رنګونه وبلل دا لومړی ځل دی، چې د فرانسې ولسمشر د اسلامي لرغوني کلتور ننداړتون ته نږدې ګوري. «فرانسه تل غواړي، چې د لړې نورو ولسونو، دینونو او کلتورونو سره نږدې اړیکې وساتي، نن فرانسه د دغو اسلامي کلتوري رنګونو د ننداړتون کوربه توب کوي، په ځانګړي توګه د فرانسې مسلمان وګړي د خپل اصلیت او ایمان پر بنسټ خپل داسې کلتوري دود پالي، چې له شمالي افریقا او منځنۍ ختیځ څخه سرچینه اخلي، او نن د دوی کلتور د ننداړتون په بڼه نړیوالو ته وړاندې کېږي» په ننداړتون کې د اسلامي کلتور بېلابېل توکي، شخصي تاریخي آثار، مخطوطې، مجسمې، تاریخي نقشې، د لومړیو پېړیو او معاصر تاریخ ۲۳۰ کلتوري توکي، او داسې کمیابه مستند فلمونه هم ننداړې ته وړاندې شوي، چې د اسلام د پنځمې پنا د تېر او اوسني تاریخ کیسې بیانوي

له بهرنیو منابعو څخه

Dr : shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai (Shahbaz) 0700078578

Deputy: Shah Wali "Qarar"

د ورځپاڼې د وېش څانګه ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای د آزادۍ مطبعه

کتونکې ډله

* سید یوسف "شریفي"
* محمد صادق قلندري
* میر محمدي عزیزي
* اصغر بېنې

د ورځپاڼو رئیس داکټر شمس الحق آریان فر	۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
امر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مرستیال شاولي قرار	۰۷۹۹۳۱۴۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ویراین احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک hewad1948@yahoo.com

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English